

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bui. Rev. Ferdinand (József János) 2. Telefon: 151. Sürgősségi: Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Meztelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 60 Lej. Éves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucarestben 50 baní felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 176. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1931. augusztus 6

Véres országutak

Egy koporsót hozó autókamion gördült be ma éjszaka Aradra a Radnai-ut felől. A koporsó dr. Albu István orvos holttestét hozta. Egy fatális végű autótúra tett pontot annak az embernek az életére, aki mások életének meghosszabbítását tűzte ki céljává.

Egy autó indult el Aradról Erdély belsejébe. A romániai autóturák ismerői régen megmondták, hogy mielőtt valaki nálunk egy hosszabb turára vállalkozik, az okosan teszi, ha előbb elkészíti a végrendeletét. Számítalan cikk sirta már el e helyen a romániai autótulajdonosok panaszát. Alig vetettek ki még adót, amelyet annyi nyugalommal és reménnyel fogadott volna a polgárság, mint amikor behozták az utadót. Azt hitte mindenki, hogy végre megteremtik a pénzalapot, amiből a hirhedt rossz utainkat megépítik. A leggyanakvóbb és legbizalmatlanabb embernek se juthatott eszébe, hogy a milliokat beszédek és az utak maradnak olyan rosszak, mint voltak.

— Az országutak portréi egy állam közigazgatásának — mondotta a minap Grandi olasz miniszter. Pedig nemcsak portréi, hanem igen gyakran pénzforgalmi is. Az idegenforgalomért milliokat és milliokat áldoznak a nyugaton. Svájc és Olaszország nagyrészt az idegenforgalomból él. Vajjon végigrobogna-e a sok külföldi a maga drága autójával ezeken az országokon, ha veszélyeztetné vele kocsiját és a maga életét? A külföldi odamegy és odaviszi pénzt, ahol veszély nem fenyegeti, s ahol kényelmet talál.

Várhatunk-e mi idegenforgalmat, amíg országutaink olyan fürthesen rosszak, hogy aki egy jó autóval lépi át határainkat, az az első kilométer után autójával együtt inkább vonatra száll, semhogy tönkre tegye kocsiját, magát pedig életveszedelembe sodorja.

A magyar kormány a bankzárlatról folyó vita kapcsán szemére hányta egy ellenzéki képviselő, hogy pazarolt erre, pazarolt arra és hogy drága luxusutakkal bokrétázta fel az országot. Viharos ellentmondás dörgött fel erre a képviselőhöz minden oldalán és nem volt párt, amely helyesnek ne vallotta volna a kormány politikáját, amikor még súlyos anyagi helyzetben is tükörsima betonos autóturák révén igyekezett Magyarországra invitálni a külföldieket.

Nálunk, Romániában sajnós nem törődik az utakkal senki. Amikor Arad és Temesvár között elhítenek az utat kátyuiba néhány dragacsnyi kavicsot, akkor azt hiszik, hogy meg van csinálva az út. Két hét múlva rosszabb, mint azelőtt volt. Ennyiből áll a mi utpolitikánk. Így történhetik azután, hogy amikor egy aradi ember arra a nem mindennapi elhatározásra jut, hogy autóján Szováta fürdőre utazik, nem tudhatja, vajon nem a másvilágra ér e előbb, mint Szovátra.

Azt fogják mondani, hogy Albu dr. kellenél nagyobb sebességgel vezette autóját, meg azt, hogy miért nem kerülte ki az utat azt a keskeny mélyedését, amibe beleszorult a pneumatik, vagy, hogy így, meggy úgy, kikerülhetne volna a katasztrófát. Nem igaz! Ahol az autóturák jól meg vannak építve és kellőleg ki vannak szélesítve, ahol minden veszedelmes helyen előre elhárítani igyekeznek egy baleset következményeit, ahol figyelmeztető táblák vannak a kanyaroknál, korlátok a mélységek felett: ott a katasztrófa veszélye lényegesen kisebb, mint a mi utainkon, ahol a közlekedési kormány munkáját az Uristennek kellett elvégeznie, akinek pedig ezidőszert Európában különböző országaiban ezernyi dolga van, hogy megőrizze a nemzetek közötti békét.

A bucaresti-i lapokban szánakozó sorok fogtak megjelenni az aradi orvos tragikus haláláról. Olvasni fogják azok is, akiknek kezében van a romániai utak sorsa. Vajon megmozdul-e a lelkiismeretük és érezni fogják-e, hogy az ő felkükön szárad az a megbocsáthatatlan bűn, hogy — vér folyik az országutakon.

Husz erdélyi képviselő

nyílt ellenzékbe megy a Hatiegan-konfliktus miatt

Az erdélyi kormánypárti parlamenterek egy része szolidáris a lemondott miniszterrel

A belpolitika két új szenzációja: az erdélyi blokk szovátai alakulása és Maniu Gyula ajánlata az uralkodónak

Bucurestiből jelentik: Hatiegan, volt erdélyi miniszter néhány nappal ezelőtt értekezletre hívta össze azokat a kormánypárti erdélyi képviselőket, akik az ő csoportjához tartoznak.

A volt erdélyi miniszter az értekezleten részletesen beszámolt arról, hogy hogyan likvidálta azt a konfliktust, amely közte és a kormány között robbant ki. Az értekezlet ezután azzal a kérdéssel foglalkozott, milyen magatartást tanúsítsanak az e csoportokhoz tartozó képviselők a Hatiegan-konfliktus miatt a parlament őszi ülészekén? Az értekezlet eredményeképpen husz erdélyi képviselő határozta el, hogy szolidaritást vállalnak a lemondott erdélyi miniszterrel és nyílt ellenzékbe mennek a kormánnyal szemben, amennyiben a kormány a háttérbe igyekezne szorítani a speciális erdélyi érdekeket.

Az új politikai eseménnyel kapcsolatosan szenzációsan érdekes értekezlet lesz a közeljövőben Szováta. Egész bizonyos, hogy felkavarja a politikai élet nyári álmoságát. Arról van szó, hogy az **összes erdélyi politikai vezetők találkoznak a testőri szépségű Szováta, hogy megalakítsák az erdélyi blokkot, amely hivatva lesz az erdélyi politika érdekeit egységes fronton kidomborítani a regáléval szemben.**

Ugy látszik, a néppárt és a nemzeti-parasztpárt baráti közeledését sokkal nagyobb

konfúcióju hatalmas jelentőségű erdélyi politikai egységgé akarják kiszélesíteni. Erre vall, hogy a **találkozó a kormánypárt erdélyi frakciójának vezére, Hatiegan Gyula is részt vesz.**

Kivülre az értekezleten megjelennek Goldis László, Borza, volt államtitkár, Agerblceanu és a nemzeti-parasztpárt összes vezető politikusa Maniu Gyulával az élén. Rendkívül érdeklődés nyilvánul meg politikai körökben „a legnagyobb nyári esemény” iránt, amelynek időpontját a napokban közlik.

Egy másik érdekes találkozó híre már Párisból érkezik. Mironescu, volt miniszterelnök, aki Franciaországban üdül, tegnap **Saint Germain-ben találkozott Titulescuval.** Együtt töltötték a napot. Kölcsonösen tájékoztatták egymást a nemzeti-parasztpárt mai politikai helyzetéről és jövődő feladatairól.

Az Adeverul nagy cikket közöl a mai politikai helyzetről. A lap szerint, még ma is a francia kérdés áll a politikai kérdések homlokterében. A királyi kabinetirodából kiszivárgott hírek szerint, Maniu azt ajánlotta a királynak, hogy a liberális pártot bizza meg a kormányalakítással, mert a nemzeti-parasztpárt még teljesen át kell szervezni és ezt az átszervezést csak az ellenzékben tudja száz százalékosan keresztül vinni.

— Ha a pártot átszervezem, — mondotta Maniu — úgy ismét hajlandó vagyok átvenni az ország kormányzását.

Németország újra egyedül áll talpra

Visszaállott Berlinben a normális bankforgalom — Bankfelügyeleti hivatal tervez a kormány — Az egész ország lázas figyelemmel várja a porosz népszavazások eredményét — Brüning és Curtius Rómába utaztak —

Akadékoskodni kezd az amerikai és a svájci pénzügy

Berlinből jelentik: A német bankkorlátozások megszüntetével, a forgalom normális módon alakul ki. Sokkal kevesebb betétet vettek ki, mint amennyire számítottak. A bankok bőven el vannak látva pénzzel s a vidéken is a legnagyobb rend uralkodik. Általában Berlinben nagy bizakodással tekintenek a francia miniszterek berlini látogatására elé.

Politikai körökben úgy tudják, hogy fel fogják állítani a bankfelügyeleti hivatal. Általános a vélemény, hogy a hivatalnak a jegybanktól függetlenül kell működnie. Egyébként a bankforgalom korlátozásának megszüntetése körül ma délig nem történt semmi komolyabb fordulat. Pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel és izgalommal várják a porosz népszavazás eredményét. Bazelben is olyan értelmű határozatot hoztak a jegybankok kormányzó, hogy csak a jövő héten hoznak döntést, megvárják a népszavazás eredményét. Az amerikai bankok is igyekeznek kielégíteni Németország hitelgényeit.

Az angol pénzügyi általában elfogadja a berlini megegyezés teteit és nem szab külön feltételeket; viszont az amerikai piac akadékoskodik s különösen visszafizetések időtartamára és a kölcsönök kamatára vonatkozólag vannak kikötései. Svájc és Hollandia szintén erősen rezerváltan viselkednek a német piac segítését célzó akcióval szemben. A Daily Herald értesülése szerint, MacDonald és

Stimson csütörtökön találkoznak, hogy megpróbálják összeegyeztetni az angol és amerikai álláspontokat, hogy Németországot lélekzethez juttassák. Egyébként a Hoover-tervet tanulmányozó londoni bizottság hétfőre naponta ül össze.

Brüning és Curtius berlini híradások szerint, ma este 22 óra 10 perckor az a halti pályaudvarról Rómába utaznak. A Popolo di Roma, a Messagero és általában az olasz sajtó kivételes fontosságot tulajdonít a német miniszterek látogatásának, amely a Hoover-javaslat és a leszerelési konferencia előtt hivatva van az európai politikai helyzetet tisztázni.

— Meg vagyunk győződve arról, hogy Olaszország is Európa gazdasági talpraállítását óhajtja és ezért meg vagyunk győződve, hogy utunk sikeres lesz, — mondotta Brüning.

BERLINBŐL jelentik a késő éjjeli órákban: A német kormány ma újabb szükségrendeletet adott ki, mely szerint az összes vidéki pénztárak és pénzügyintézetek alapszabályait felfüggesztette. A kormány ezt a rendeletet azzal indokolta, hogy szüksége van arra, hogy árszponáljon ezek felett a pénzügyintézetek felett és azok alapszabályait módosíthassa, megszüntethesse, vagy összevonhassa és újat adjon ki helyette. Ugyancsak a rendeletben kimondja, hogy a vidéki pénzügyintézetek semmiféle kölcsönöket nem nyújthatnak.

Ileana főhercegné: „Budapestnél álomszerűen szebb várost még nem láttam“

A főhercegi pár a legteljesebb mértékben el van ragadtatva Magyarország fővárosától — Szerdán délben a fiatal pár folytatta nászútját Bécs felé

Budapestről jelentik: Habsburg Antal főherceg, fiatal nejével, Ileana román királyi hercegnővel, két napot töltött Budapesten és József Ferenc főherceg vezetése mellett megtekintette a magyar főváros nevezetességeit. Az ifjú nászutasok — mint az Aradi Közlöny megírta, — tegnap délután tisztelegtek Horthy Miklós kormány-

Kavarodás egy volt aradi biztosítási vezetőtisztviselő butorai körül

Amíg negyvenezer lej eljut idáig...

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetségének vezetősége ma érdekes ügyben kért hatósági intézkedést. L. Béla, aki egy önálló biztosító-vállalat vezető állásban lévő tisztviselője volt Aradon, a közelmúltban Budapestre költözött. Lakásának butorait bevaggoniroztatta, azzal az utasítással, hogy azt később küldjék utána. A budapesti butorszállító kocsik már utakészen állottak, amidőn a butorkészítő-cég tudomást szerzett a szállításról. A főtisztviselőnek még régebbi vásárlásai fejében, negyvenezer lejes tartozása állott fenn a cégnél, amelyet nem egyenlített ki. A cég vezetősége úgy látta, hogy az álláspontra helyezkedett, hogy a butorok elszállítása után, követelésének behajtása nehézségekbe ütközik, hatósági intézkedést kért, hogy a butorszállító kocsikat a cserélt határon tartóztassák fel. A hatósági intézkedés alapján ez meg is történt, ugyanakkor azonban megérkezett Budapestről a negyvenezer lejnek kiutalása is. Ennek az alapján a cég vezetősége kérte a visszatartó intézkedés megszüntetését. A cég intézkedése elhamarkodott és indokolatlan mert a közmegegyezésnek örvendő főtisztviselőnek nagyértékű ingatlana van Aradon.

zónál, a gödöllői kastélyban.

Ileana hercegnő férjével együtt este vizitert Gödöllőről Budapestre és a Margit-sziget szépségeiben és látványosságaiban gyönyörködött. Mindketten a legnagyobb elragadtatás hangján dicsérték Budapest káprázatos szépségét, csodálatos fekvését és pompás épületeit, melyek közül legjobban a parlament monumentális palotája, a tőzsde, a Kuria, a citadella nyerték meg az előkelő vendégek tetszését. Több ízben hangsúlyozták, hogy Budapesthez fogható, álomszerű várost eddig sohasem láttak és kijelentették, hogy ezentul gyakrabban felkeresik a magyar fővárost, ahol a lehető legkitünőbbben érzik magukat. Az előkelő vendégek ma délben repülőgépes utaztak tovább Bécsbe.

Bécsből jelentik: Antal főherceg és felesége, Ileana hercegnő, ma délután 6 óra 30 perckor érkeztek meg az asperni repülőterre.

A Balkán-államok blokkjának eszméjét propagálja Romániában Venizelosz görög miniszterelnök

Az agg politikus a blokkról referál Bucarestiben Károly királynak — Diplomáciai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Venizelosz görög miniszterelnök romániai látogatásának

Bucarestből jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök, a régi balkánpolitikusok egyetlen élő alakja — amint az Aradi Közlöny megírta — augusztus tizenegyedikén Romániába érkezik. Venizelosz előbb Bucarestben folytat a kormányelnökkel tanácskozásokat, utána pedig Sinaiába utazik, ahol Károly királynál jelenik meg nagyjelentőségű kihallgatáson.

Politikai és diplomáciai körök Venizelosz bucuresti látogatásának és kihallgatásának igen nagy fontosságot tulajdonítanak. Egyöntetűen azt a megállapítást teszik, hogy a görög államférfi nem csupán udvariassági látogatást tesz; hanem annak háttérében politikai okok is állnak. Az a vélemény alakult ki, hogy Venizelosz romániai útja összefüggésben áll régi eszméjének, a Balkánblokknak a létesítésével. Venizelosz két napig marad Romániában és valószínű, hogy Sinaiából Középeurópa felé folytatja útját.

Légi nászút

Irtá: Csányi Piroska.

Az ifjú pár már türelmetlenül várt a szép, nagy fehér madár. Karcsu testének árnyékát megnyújtotta a leszálló nap.

„Igazság”-nak nevezte el Charles O'Brien a híres óceánrepülő diadalmas, hűséges gépét. Ez a nagy madár szerezte meg neki a világhírnevet, vagyont és népszerűséget. És végül — Feliciát, akit ma vezetett oltár elé. S most a kedves, fehér madár viszi majd őket a boldogság felé...

Milyen mámoros kéj volt „Őt” csak beemelni is a gépbe, az ifjú igazi „otthonába”. Ugy érezte ekkor, hogy most már igazán az övé, egészen, visszavonhatatlanul... Hogy megbizik benne! Milyen bájos biztonsággal ül a hátsó ülésen... Az első utas, akit magával visz. Nagy, merész útjára az óceánra át sem vitt utast. Hiszen akkor még Felicia nem bízott benne! Nem hitte, hogy lesz valami belőle még, a szegény, jelentéktelen kis pilótából! S ő csak azért tette meg azt a veszélyes utat, feltéve a kockára életét és öreg édesanyja boldogságát is, hogy elnyerhesse a lányt! És győzött, mert győznie kellett!... Nem régen még keservesen küzdött, hogy eltarthassa özvegy édesanyját és kis hugát, de a sok nyomorúság most mind elmúlt... Elseperre a szél, mely karjain viszi most is ime, a büszke, hattuszárnyu gépet... A közönség éljenivalgása közben hagyták el a földet. S most repülnek kettésben a boldogság országa felé... Az óceán felett járnak már... Majd London... Páris... Róma... Mennyi boldog óra... hány mámoros korszaka...

Mind magasabbra vitte őket a hű madár. Ideges teste csak úgy szelte a levegőt. Hattuszárnyakát előrenyújtotta, s hőszerű szárnyait büszkén kifeszítette s ragyogva, boldogan csillogtatta a letünő nap hiborsugariban... Büsz-

ke volt, módfelett büszke gazdájára... S a férfi ott a kormány mellett. Boldog mosollyal ábrándozott... Férfias, gyengéd, de határozott vonású arcán az istenek itálának, a szabadság, felemelő erő és tiszta boldogság csodálatos keverékének mámorra önlött el. Lelkében a szerelem dalolt.

— Mennyit vártam én erre a pillanatra! De megérte a sok küzdelmet már az a perc is, amikor leszállottam sikeres utamról visszatérve és „Ő” elém jött s azt mondta, hogy szeret! — s hogy a feleségem lesz! S hogy ragyogott a szeme, milyen csodálattal, büszkeséggel és boldog lázzal!... Köszönöm neked Istenem, hogy ezt meg engedted érnem!

És felemelte szemeit kedvenc kormányáról és széttekintet maga körül. Ott fenn a régiók honában, hol Istent oly közel érezzük magunkhoz, nem kell magasra emelnünk tekintetünket, hogy szíviünk felemelkedjen Hozzá! Ott, abban az örök, tiszta végtelenségben, ahol a legnagyobb bűnös is megtisztul s felemelkedhetik, Isten fényességét és az angyalok arcát látja az ember! És hallhatja az örök, végtelen mennyel melódiát... az örök élet dalát...

A fiatal lány a hátsó ülésen sánadtan, meringő szemekkel nézett a semmibe... Elvonnult előtte letűnt része életének, mely a mai nappal egészen más mederbe csapott át. Eddig szegény gépirónő volt. Ismeretlen és árva. Ma egy világhírű, gazdag ember felesége, akit imád a bálványozásig...

Igen... de valamikor, nem is olyan régen még mást szeretett... Most felmerült annak a képe, aki szirte erőszakosan tolokodott ifjú életébe, hogy aztán épp oly hirtelen eltűnjön belőle. Az is szegény volt, de büszke és — dacos... Költő volt! Egy zseni... Csodálatos szemekkel és még varázslatosabb szavakkal... Elhagyta... és elvett egy dusszagdag özvegyet... Fájt... de elmúlt... És akkor jött vissza Charles... S amikor kiszállott diadal-

Papírkosárba került 420 kisebbségi panasz a genfi Népszövetségen

Elmaradt a kisebbségi panaszok hivatalos nyilvánosságra-hozatala a Népszövetség hivatalos lapjában

Genf-ből jelentik: A népszövetségi főtittkarság ezuttal júliusban nem hozta nyilvánosságra a Népszövetséghez beérkezett kisebbségi panaszok jegyzékét. A madridi egyezmény értelmében a népszövetségi főtittkarságnak „Journal Officiel”-jében a július haví kiadásban statisztikai kunutatóst kell közölnie a beérkezett kisebbségi panaszokról és elintézésükről. Tavaly a népszövetségi főtittkarság még eleget tett az előírásnak, ezidén azonban minden indoklás nélkül eltekintettek ettől.

Érthetetlen a népszövetségi főtittkarság eljárása, mert jól értesültek szerint nem kevesebb, mint 420 kisebbségi panasz érkezett. Lehetséges, hogy valamennyit elégtelennek tartották ahhoz, hogy további intézkedéseket tegyen a népszövetségi főtittkarság ezekben az ügyekben, az is lehet azonban, hogy minden alaposabb vizsgálat nélkül papírkosárba dobták.

masan gépjéből, mint egy félisten, a dicsőség fényes glóriájával tiszta homlokán s szemében a győzelem isteni sugarával, tudta, hogy őt szereti és örökké csak őt fogja szeretni... Érezte, hogy ez az igazi, tiszta szerelem, melyet eddig még nem ismert... És a felesége lett... de hazugsággal a szívében. Mert nem valotta be neki, hogy mást szeretett! Nem volt bátorsága hozzá! Pedig... talán megbocsájtott volna neki!... De most már késő... Most már hallgatni kell örökre!...

De mikor valaki ilyen csodálatosan közel van az Örök Igazsághoz... Itt, a fenséges magasságban, ahol olyan tiszta, áthatóan sugárzó a mindenség, elviselhetetlen egy ilyen kicsinyes, gyáva bűn, amely eltörpül, eltűnik a végtelenségben... Nem bírta tovább... Érezte, hogy itt lefoszlik róla minden, ami földi s ami a röggel együtt a bűnéhez köti... És fehérkeztűs kicsi kezével néhány sort írt az — esküvői jelentésére. Majd halálos biztossággal nyújtotta előre a —fériének.

A fiatalember mosolyogva fogott bele az olvasásba. De a mosoly megkövült ajkain. „Bocsáss meg, ha tudsz szívem! Én... hazugsággal lettem a feleséged!... Megcsaltalak... Én mást szerettem előttem!... Másnak a szeretője voltam... De esküszöm, hogy igazán csak téged szerettem! — és örökkör-örökké szeretni foglak. A te szerencsétlen Feliciád...”

A férfi úgy ült ott a kormány mellett, mint egy kőszobor... Majd hirtelen ragyogó mosoly öntötte el arcát s szemében a menny fénye tükröződött... Megtalálta az egyetlen megoldást... Megértette az igazi szerelmet s meglátta a hozzá vezető utat... Egvet csavart a kormánykeréken s a fehér nagy madár rátért az örök Igazság felé vezető ösvényre. Szembe fordult az éppem lebukó nappal és... elsuhant velük az örök Végtelenség felé...

Soha többé nem látták őket:”

Albu István dr. aradi igazgató-főorvos halálos autókatasztrófája

Az elhanyagolt Petriszami országút egyik mély kerék-vágásába

szorult be a halál-autó első kereke — A felborult Buick-kocsi volánja mellett maradt halva Albu dr. — Egy izgatott telefon-üzenet, amely megrázza egész Arad társadalmát — Az igazgató főorvos sógora és sófője kisebb zuzódásokkal menekültek meg a halál-autóból

A megrázó tragédia résztvevői és szemtanúi elmondják az Aradi Közlönynek a katasztrófa lefolyását

Vannak tragédiák, melyekkel szemben néma megdöbbenéssel áll meg az ember. Tragédiák, amelyeknek hallatára a torokban megakad a szó és csak nagykesőre döbben fel az egyben a tanácstalan kérdés: *Hogyan? Miért?* A Sors akarata kifürkészhetetlen. Így hatott ma Arad társadalmára annak a megdöbbentő tragédiának váratlan híre, amely a kora délelőtti órákban terjedt el Aradon és amely arról számolt be, hogy

Albu István dr. egyetemi magántanárt, az aradi bábaképző igazgatóját, a szülészeti klinika igazgató főorvosát halálos autókatasztrófa érte Petris és Zám között.

Az első telefonjelentés

Az első jelentés a tragédiáról az aradi vármegyei prefekturára érkezett. A délelőtti órákban ugyanis Vadasan, prefektusi titkár erős vidéki telefoncsengésre lett figyelmes és amikor feleltem a kagylót, egy izgatott hang szakgatottan a következőket jelentette:

— *Halló, itt a petrisi csendőrszóló dr. Demian Aurel ügyvéd beszél... Dr. Albu István, a szülészeti klinika igazgató-főorvosát... halló... a Petris és Zám közti országúton... halló... halálos szerencsétlenség érte... Rajta kívül a sófőr és én ültünk az autóban... Bennünket... halló... súlyos sérülés nem ért... Én a szerencsétlenség színhelyéről begyalogoltam ide, az órsre... halló... kérem a prefekturát, mielőbb adja meg a halottszállítási engedélyt.*

A telefonjelentés vétele után Vadasan prefektusi titkár azonnal intézkedett az irányban, hogy az engedély megadására és azt miután Lázár Agoston dr., megyei közigazgatási igazgató aláírta — táviratilag továbbították Petrisre. Ennek az izgatott, szakgatott, hiányos híradásnak a nyomán terjedt el Aradon a katasztrófa híre, amely mindenütt megdöbbenést és mély részvétet váltott ki.

Az elindulás a halálba

Alighogy a hír elterjedt az érdeklődők tömege lepte el a Fischer Eliz-palota udvarát, — ahol a bábaképző intézet van — akik mind részleteket akartak megtudni a megdöbbentő katasztrófáról. Sokan voltak, akik még abban bizakodtak, hogy rövidesen meg fogják cáfolni az első híradást, ha nem is oly értelemben, hogy katasztrófa nem történt, de hogy dr. Albu István nem halt meg, hanem csak sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenségről azonban a szülészeti klinikára is telefonértesítés érkezett, ahol csökönyösen nem akarták azt elhinni és nem tudták elképzelni, hogy az az ember, aki ma reggel jókedvűen indult el autójával a klinika udvaráról — délelőtt már halott legyen. A kapu előtt ültek, akik az újabb értesítéseket várták.

— Reggel hat órakor indult el — mondja az egyik. Az általános ismert, hatalmas Buick-autóját néhány hét előtt „generalreparatúra” adta, hogy minden rendben legyen, amikor szabadsága idején Szovátára megy az ott-pihenő feleségéhez... Atjavították a motort, kitesztiztatták a gép minden alkatrészét, új kereket vettek: minden utrakészen állott. Még villamos szivargyujtót is szereltek az autóra és — emlékszem — jól nevettem rajta: amikor indulás előtt Demian dr. ur kipróbálta: vajon működik-e?

— És Albu dr. ur indulás előtt milyen kedélyű volt?

— A tanár ur szokatlanul jó kedvű volt. Drútt a szabadságra. Az utóbbi hetekben, de

főleg a legutóbbi napokon rendkívül sok munkája volt; operáció operációt követett. Már alig várta a pihenést. Indulás előtt jókedvűen jegyezte meg:

— *Tizenegy óra Gyulafehérváron akarok lenni; ott fogunk megebédelni.*

Ekkor beszállt az autóba, utána Demian dr. ur és a sófőr. A tanár ur még visszaszólt, hogy vigyázzunk mindenre és mire visszaérkezünk, rendesen takarítsuk ki lakását. Ezzel elrobogtak.

A szerencsétlenség hírének vétele után a szülészeti klinikáról telefonon értesítették a katasztrófáról dr. Albu István Temesváron lakó testvérét, dr. Albu Cornel ottani ügyvédet, valamint itt élő nőtestvérét, Petrutiu Áron aradi ügyvéd feleségét. Táviratoztak másik nőtestvérének, a Besztercén élő Balanescu ezredesnének is. Dr. Albu Cornel a késő déli órákban érkezett meg Aradra és dr. Vicas Gyula aradi orvossal, dr. Albu István egyik legjobb barátjával, valamint Nagy Károllyal, a bábaképző gondnokával autóra indultak el a szerencsétlenség helyszínére.

Lidércnyomás a kórházudvaron

A klinika udvarán várakozók között volt a szerencsétlenül járt igazgató-főorvos sófőjének, Mihaltean Dávidnak testvérbátyja is, aki szintén sófőr és aki jelenleg Andrányi Lajos bárónál van alkalmazásban. A sófőr bátyja izgatottan sétál le-föl az udvaron és a komoly, idős embernek szemében nem egyszer könnycsepp jelenik meg, amelyet szinte szígyenkezve töröl le. Minden zajra felgyvel türelmetlen-

„Meglátja, hogy az autó lesz a végzete..!”

— Ugyanezt az utat már megtette tavaly is autóval a professzor ur, mert az elmúlt évben is Szovátán nyaraltak. Igen jól ismerte tehát az utat, a terepet. Tavaly még élt a tanár ur apósa, az azóta elhunyt Demian dr. ur aki szinte irtózásszerű ellenszenvet érzett az autó iránt. *Az elmúlt évben az öreg ur nem engedte, hogy a tanár ur felesége autóval menjen Szovátára és amikor visszafelé jöttek, szintén hangsúlyozta, hogy leánya semmi körülmények között se jöjjön az autón. A tanár ur felesége ekkor ismét vonaton jött haza, míg Albu dr. ur autón érkezett meg.* Egy alkalommal előm állott az idős Demian dr. ur és így szólt:

— Nem szeretem, Schwester, ezt az autót. Meglátja még, hogy az autó lesz a yöm végzete...

A körülálló elgondolkozva hallgatják a „Schwester” beszédét. Talán a sors furcsa játékára gondolnak, talán arra, hogy van néha

Demian Aurel dr. elmondja sógora katasztrófájának lefolyását

A tragikus kimenetelű szerencsétlenségnek könnyebben sérült áldozata, Demian Aurel dr. aradi ügyvéd, aki sógorával dr. Albu Istvánnal együtt akart Szovátára menni, hogy az Albu István dr. feleségével együtt ott nyaraló édesanyját Aradra visszakisérje. A szovátai autótúra tervébe azonban kegyetlen kézzel nyult bele az emberi sorsok legfőbb irányítója és Szovátára helyett a fiatal aradi ügyvéd, bár könnyű testi sérülésekkel, de lelkében mélyen megrendülve, érkezett vissza Aradra.

A szerencsétlenség megtörténte után a petrisi csendőrszóló telefonértesítést kapott dr. Albu István Brádon lakó édesapja, Albu István nyugalmazott középiskolai igazgató, aki

„XENIA” jósnő.

Az okkult tudományok nagy mestere, a kézi és grafológus a mai napon városunkba érkezett, ahol hasonló grafológus még nem járt. Xenia okkultista nő annak köszönheti nagy népszerűséget, hogy ő minden kérdés nélkül előzőleg mindenkinek a multját mondja meg, így mindenkinek személyesen alkalma van a megállapításai ellenőrzésére és így a jövőre szóló jósáiban sem kátozkodhatunk. Kielegíti a legkényesebb igényeket is. Bámulatos pontossággal állapítja meg mindenkinek a jellemét és életkörülményeit, pontos felvilágosítást ad üzleti, szerelmi, házassági és peres ügyben. Nagy érdeklődéssel kíséri a közönség az okkult nő működését, slesseu lelát mindenki, hogy el ne mulassza a kedvező alkalmat, hogy ömagaát és jövőjét megismerje.

Az okkultista nő Sr. Bratianu 16. sz. alatti lakásán reggel 8 órától, este 8 óráig személyesen áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

nül várja az újabb telefon-híradást, mert még most sem tudja biztosan, hogy testvérét milyen sérülés érte és hogy sebesülése nem súlyos, vagy talán nem életveszélyes-e?

— *Husz éve volt sófőr, kérem...* — mondja. Május 15-én került a tanár ur szolgálatába és azelőtt hét évig a Takácsy-uradalomban működött. Előzőleg pedig autógyárban volt alkalmazásban, ott megtanulta a motorszerelést és ezért végeztek ő vele el a főjavítást is. Mindenütt meg voltak vele elégedve és a tanár ur is dicsérte...

Az egyik padon egyszerű karton ruhába öltözött asszony ül. Délelőtt óta ott van; az idő már a délutánba hajlik és még mindig nem ebédelt, csak néz maga elé Mihaltean Dávid sófőr felesége. Most szinte sirva szólal meg:

— *Miért is nem ő vezette az autót? Akkor talán nem is történt volna meg... Hisz olyan nyugodt ember volt...*

Az udvarban csend van, csak néha jön egy-egy érdeklődő és kérdi, hogy nem jött meg még senki sem? A „Schwester” beszél és a körülötte lévők érdeklődve hallgatják:

előérzet is — amikor a csendbe hirtelen behasít a portás-fülke csengője:

— *Petris beszél* — szól ki a portás hangja.

A petrisi jegyző jelentette, hogy most indult el az a teherautó, amelyre dr. Albu István igazgató-főorvos holttestét feltették, valamint az az autó, amelyben dr. Vicas Gyula és Nagy Károly a teherautót követték. Mihaltean Dávid sófőr csak könnyebb sérüléseket szenvedett — mondja a jelentés — és az autót visszafelé ő maga vezeti.

A klinika kapuja előtt még az esti órákban is számos az érdeklődő. Albu dr. volt beteget izgatottan várják, hogy megérkezzen a holttestet szállító autót. Az egyik fiatal asszony a padon ül és halkán kérdezi meg a „Schwester”:

— *Holnap jöjnek be, akkor...?*

— *Hogyne... hiszen még injekciókra van szüksége... Holnap délelőtt a rendes időben tessék beíradni a klinikára...*

A klinika élete folyik tovább.

a hir vétele után a Dv. 298. számú taxiutóval jött a szerencsétlenség színhelyére. Ezzel az autóval érkezett meg a halálautó másik utasa, Demian Aurel dr., aki lakásán, ágyban fekve beszélte el a halálos kimenetelű szerencsétlenség lefolyását az Aradi Közlöny munkatársának:

— *Aradról ma reggel hat órakor indultunk azzal a céllal, hogy Szovátára megyünk. Szerencsétlen sógorom feleségéért, én pedig az édesanyámért. Az autó nem ment nagyobb sebességgel óráként negyven kilométernél s éppen ezért pusztán a vak véletlent lehet hibáztatni, hogy a szerencsétlenség bekövetkezett.*

— *Az uton semmiféle zavaró incidens nem*

történt, a kocsis aránylag véve jó kondícióban hagyta maga mögött a kilométereket. A volánról sógorom ült, a hátsó ülés jobb oldalát én, míg a baloldalát, Mihaltean Dávid soffiőr foglalta el.

A végzetes kerékvágás

— Petris községet hagytuk el, az eléggé elhanyagolt országúton az autó nem is mehetett volna negyven kilométernél nagyobb sebességgel anélkül, hogy maga az autó épsége veszélybe ne került volna.

A hepe-hupás országúton az autó első kereke azonban egy bevágásba került, amely lefogta a kocsit és sógorom minden igyekezete arra irányult, hogy az autó zavartalan továbbmenését gátoló bevágásból a kereket kiszabadítsa. Megfeszítette tehát a kormányt, gázt adott a kocsinak és a következő percben bekövetkezett a nem várt katasztrófa.

— Az autó először jobbra billent, ekkor kiesett a jobboldalon ülő soffiőr. Ezután a kocsit szinte szempillantás alatt vágódott át az ellenkező oldalra, ekkor kizuhantam én és az autó feloldalra billenve maradt az országúton.

— A zuhanás következtében megsérült egy fogam, surlódásokat szenvedtem a könyökömön és a térdemen, de ugyszólván pillanatok alatt magamhoz tértem az első hiedtségből. Felállottam s ekkor már láttam, hogy a soffiőr is a felborult autó felé tart.

Sógorom a volán mellett ülve maradt. Kezei a kormányon és az első percben azt hittem, hogy elájult. Orrából csendesen szívárgott a vér, ezt próbáltam először

Nem szabad gázt adni a gépnek a rossz országutakon

Ebben az ügyben kérdést intéztünk egy hivatalos aradi soffiőrhöz és autótulajdonoshoz, aki a következőket mondotta:

— Teljesen rekonstruálni tudom magamnak, hogyan történt Albu István dr. autószerencsétlensége. A bevágás, amelybe az autó kereke került, hihetetlen módon hátráltatja nemcsak az autó előrehaladását, hanem annak biztonságát is. Az autózethez ugyanis ilyenkor szokása, hogy a kormányt megfeszíti, hogy ezáltal a kereket kiszabadítsa a bevágásból. Ezáltal a kocsis első kereke egy olyan feszített állásba kerül, amely az autó kerekének a bevágásból való kiszabadulása esetén centrifugálisan hat az autóra. Szabály az, hogy ha az autó kereke ilyen bevágásba kerül,

nemcsak hogy gázt nem szabad a kocsinak adni, hanem a lehető leglassabban kell hajtani, mert még ilyen lassu hajtás esetén is igen könnyen bekövetkezhetik a kocsis felborulása.

— Ez történt a szerencsétlen sorsu Albu István dr. esetében is. Gázt adott a kocsinak, ami által nagyobb lendületet kapott, amidőn a kerek kiugrott a bevágásból, így tehát a szerencsétlenség elháríthatatlan volt. A kocsinak felborulása abban a percben következett be, amidőn az autó kereke kipattant a bevágásból, s amidőn a kormány megfeszítése következtében a két első kerék teljesen megfordult és a kocsit alá került s a centrifugális erő a haladás irányából kivágta a kocsit, amely felborult.

— Ezt a feltevést látszott alátámasztani az a tény is, hogy a kocsit a nagy ütődés következtében nyomban a másik oldalára lendült át. Mindez nem következett volna be, ha Albu István dr. nemcsak hogy gázt nem ad, hanem lecsökkenti a negyvenkilométeres sebességet is és úgy igyekszik az autót kellemetlen helyzetéből kiszabadítani.

Egy másik szakvélemény

Rendkívül érdekes egy másik szemtanúnak, Mácsán István aradi soffiőrnek elbeszélése a szerencsétlenségről, aki Silbermann Adolf, a Weisz és Társa-cég erdélyi képviselőjével autóján Arad felé tartott. Zám községtől három kilométerre pillantották meg a felborult autót, amely baloldalán fekvő az uttestet teljesen elzárta. Mácsán István soffiőr a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Éppen Zám községből értünk ki, ahonnan a Petris felé vezető országút nyílegyenes

zsebkendővel letörölni s csak ebben a pillanatban vettem észre, hogy halottápuadt és mozdulatlan... Megnézte maz ütérét: már nem vert!

— Az autó második átborulása alkalmával, midőn én kizuhantam, ő a volán mellől nem tudott megmozdulni. Felső teste kihajolt az autóból, kissé féloldalt fordult és

fejének hátsó részét teljes erővel, a zuhanás okozta lendülettel az egyik utszéll kőbe verte bele. Az ütődés ereje oly borzalmas volt, hogy koponyájának hátsó része széttört és ruhámon még most is rajta vannak a kitröccsent agyvelőrészek, amiből következtetni lehet az ütődés borzalmas erejére.

— Le nem írható lelkiállapotban mentem be gyalog a közeli Petris közsébe — folytatta Demian dr. drámai erejű elbeszélését a katasztrófáról. — Értesítettem a hatóságokat és megadtam azokat a címeket, amelyeknek értesítését szükségesnek tartottam. A soffiőr közben visszabilentette a felborult autót és a délutáni órákban odaérkező dévai kocsival, melyben szerencsétlen sógorom apja ült, én is bejöttem Aradra.

Ez a halálos kimeneteli szerencsétlenség hiteles leírása, amiből megállapítható, hogy a szerencsétlenség a véletlen műve volt. Az autózethez szemponjtából a legveszedelmesebb, amidőn az autónak a kereke az országutainkon sajnos oly gyakorta előforduló bevágásokba kerül, mert rendkívüli óvatosság, gyakorlat és hidegvér kell ahhoz, hogy az ilyen esetekben könnyen előforduló felborulástól az autó megmeneküljön.

és teljesen áttekinthető. Zám alatt három kilométerre vettem észre az uttesten keresztbe heverő autót és nyomban tisztában voltam azzal, hogy szerencsétlenség történt. A közelben állottam meg a kocsimmal, ugyszólván néhány perc múlva, ahogy a szerencsétlenség bekövetkezett.

— A felborult autó mellett állott már ekkor két ur, mint később megtudtam, Demian Aurel dr. aradi ügyvéd és a másik az autó soffiőre, Mihaltian Dávid. Közelebb mentem és megvizsgáltam a kocsit, amelyet ismertem Aradról, egy hathengeres Buick-luxuskocsi. A volán mellett szétzúzott fejjel, holtan feküdt Albu István dr. Kezei görcsösen markolták a kormánykereket, míg jobb lába a gázpedálon merevedett meg.

— Nyomban megfordultam a kocsival és visszatértem a közelben levő Zám közsébe.

A halálautó saját kerekein érkezett vissza Aradra

A Fischer Eliz-palota udvara. Este tizenegy óra, a bábaképző nagy udvari épülete előtt ég a villanylámpa, felette, a homályban, mint valami rejtélyes, óriási madár szárnya, libben meg néha a kitűzött nagy gyászlobogó. Mintha a Végzet sötét palástja lenne, amely elterül minden élő felett a Földnek.

A földszinten, jobbra, kivilágított szobák, nyitott ablakok. Az elhagyott lakás várja gazdáját aki ma reggel indult el, erősen és egészségesen. És mereven, mozdulatlanul, roncsolt fejjel, holtan tér haza Tíz óra felé érkezett meg a temetésrendező vállalat kocsija. Erckoporsó csillan a villanyfényben, lábas gyertyatartók: a vállalat emberei készítik elő az érkező holttest számára a koporsót.

A főkapu előtt várakozók serege, társaságbeli urak, akik ismerősei voltak a szerencsétlenül járt főorvosnak és az ápolónők féléruhási serege. A nagy udvar padján pedig a házbéliek ülnek meghatott csendben. Most nincs kapuzárás, türelmetlen, halk kérdések hallatszanak, senki sem tudja elképzelni, hogy a délután két órakor Aradról kiment autókamion miért nem tért már vissza.

A Batthyány-uccai kapunál hirtelen reflektor fénye csillan, mindenki előre siet; megérkezett a halálautó.

Jön a megszokott uton s amint beér a villanylámpa fénykörébe, látszik, hogy milyen szánalmas állapotban van.

Hátul a jelzés: „Ar. 412” belepve porral. Az oldalfényezés lehorzsolva, mintha va-

Vizumát és bueuresti-ügyét Sándor Ferenc

menetjegyjárodája intézi a legelőnyösebben.

ahol értesíttem a csendőrséget, ahonnan két csendőrőrmester szállott ki a helyszínre.

— A helyszíni vizsgálat azután megállapította, hogy a volán mellett ülő Albu István dr. a jobboldal felé tartó kocsit kormányát hirtelen balra fordította át. Az átfordítás oly gyorsan és annyira hirtelen jött, hogy a kocsis kinetikai energiája a kormánykereket elfordítása következtében az autót a kerekek utolsó és az országúton látható nyomától nyolc méterre dobta el. Először jobb oldalára zuhant, majd átfordult a baloldalra és így maradt fekvve, keresztben zárva az országutat.

A láb a gázpedálon . . .

— Abból a tényből, hogy a szerencsétlenül járt Albu István dr. halálában is a gázpedálon tartotta lábát, arra következtettem, hogy az autó az országút jobboldala felé haladt. A volán mellett ülő Albu dr. abban a hiszemben, hogy az országút mellett árok húzódik el, az autónak hirtelen gázt adhatott és a kormánykereket egy majdnem teljes fordulattal balfelé fordította. A kerekek ily módon a kocsit alá kerülve, felborították az autót, amely, mint a helyszíni szemle is megállapította, a kormánykereket átfordítási helyétől mintegy nyolc méternyire zuhant le.

— A csendőrök engem is kihallgattak, mert a szerencsétlenség megtörténte után én voltam az első szemtanú, bár a földeten dolgozó községbeliek is nyomban a szerencsétlenség színhelyére siettek. Segíteni azonban Albu István dr.-on már senki sem tudott, mert az esés következtében koponyájának hátsó része teljesen szétzúródott.

Dr. Demian Aurel né délelőtti folyamán hallotta meg a szerencsétlenség hírért, amely futótüzként terjedt el Aradon. Tekintettel arra, hogy az első híradás csupán halálos szerencsétlenségről számolt be, senki sem tudta pozitíve, hogy ki a z áldozat. A szerencsétlenségről a városban lábrakapott fantasztikus hírek csak akkor öltöttek pozitív formát, amidőn az első telefonhíradás megérkezett a megyei prefektúrára, amelyet maga Demian Aurel dr. közölt és, amely egyben megnyugtató szolgált dr. Demian Aurelnek, hogy férje szerencsésen került ki az autóbalesetből. Lakásán várta a további híradásokat és itt értesítették, hogy férje Albu Istvánnal, a szerencsétlen sorsu igazgató-főorvos édesapjával, az esti órákban érkezik meg Aradra.

laki óriási smirglidarabbal dörzsölte volna le. A sárhányók összehorpadva, a volán fukerekének negyedrésze letörve. Elöl a hűtő bezúzva, a motorház bádorgedele be-lapítva.

Csodálatosképp azonban másként semmi baj nem történt a kocsinak, amely saját kerekein saját erejével jött be Aradra. Mihalteanu Dávid vezette, vissza a garázsba, ahonnan ma reggel elindult, a palota udvaráról abban a hitben, hogy este már Szovátán pihenni ki gép és utas az ut fáradalmait. A soffiőr mellett annak egyik rokona ül, aki szintén kiment a szerencsétlenség színhelyére, amikor Aradon elterjedt öccsének halálhíre.

Mihalteanu Dávid biztos kézzel irányítja a kocsit a garázsba s amint leszáll a tört volán mellől, kssé sántít. Ennyi, amit a szerencsétlenség folytán szenvedett, más sérülése nincs.

Hatvanas sebességgel . . .

Ápolónők, orvosok veszik körül és Mihalteanu Dávid a következőkben mondja el a halálos kimeneteli szerencsétlenség lefolyását!

— Hatvan kilométeres sebességgel mentünk és a baj akkor következett be, amikor már százhat kilométert tettünk. Az országúton már messziről láttam, hogy

négy vagy öt kis halom következik egymásután. Olyan hepe-hupa, mint amilyen a rossz országutakon szokott lenni.

(Tudósításunk folytatása a 9-ik oldalon.)

A kisebbségi nyugdíjasok burkolt jogfosztása:

Revízió alá veszik az 1929-es törvény alapján történt nyugdíj-megállapításokat — Az érdekeltek fel meghallgatása nélkül csinálják meg a döntést — Csak az 57. életévben lehet felvenni a nyugdíjat

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap legutóbbi 177. száma közli azt a két szentesített törvényt, amelynek parlamenti letárgyalása annakidején annyi izgalmat okozott a magyar nyugdíjasok körében. A pohár betelt. Az egyik törvény az 1925. évi nyugdíjtörvényt, a másik a Boila-féle törvényt módosítja. E módosítások lényege, hogy nyugdíjat csak az 57-ik életévben lehet fölvenni és a Boila-féle törvény alapján megállapított nyugdíjilletmények a nyugdíjpénztár kérésére a bucaresti-i tábla előtt revízió alá vehetők. Bármely új nyugdíj-megállapítás nem bír visszaható erővel csak 1931. január elsejétől hatályos.

A nyugdíj-bizottságról szóló rendelkezések szintén kedvezőtlenek, mert a nyugdíj-bizottság az illetékes referens alapján a fél meghallgatása nélkül dönt és csak a legfelsőbb számvevőszékhez való felelősség alkalmából jelenhetnek meg személyesen az érdekeltek. Mind a két törvény érezhetően a kisebbségek ellen irányul elsősorban.

Új rendszer készül a munkásbiztosítókról

Az orvosi szervezetet és a jogorvoslási eljárást reformálják át.

Bucurestiből jelentik: A munka és egészségügyi miniszteriumban Enescu vezérigazgató elnöke alatt bizottság dolgozik a társadalmi biztosítás (munkásbiztosító, betegsegélyző) egységesítéséről szóló reform-tervezeten. Tudvalevő ugyanis, hogy az ország területén még jelenleg is három különböző törvény van érvényben, amiből sok hátrány származik különösen a munkásokra nézve, mert amikor egyik tartományból a másikba költöznek, szerzett jogaikat csorbát szenvednek.

Különös figyelmet szentel a törvénytervezet az orvosi szervezet és a jogorvoslat tökéletesítésének, amely ma nagyon sok kívánnivalót hagy hátra.

A bizottság a Cartacuzino miniszter utasításai szerint készíti a nagyfontosságú szociálpolitikai törvénytervezetet, amely az eddigi számítások szerint mindjárt az őszi ülészak elején kerül a parlament elé. Kíváncsiak lehetünk, vajjon ennek az egységesítési javaslatnak több szerencséje lesz-e, mint tucatnyi elődjének, amelyekre hiába pazarolják a nagy buzgalmat és a zsiros napidíjakat?

Bűnügyi zárlatot kértek

a pankotai özvegy Ungár Arminné vagyonára

Újabb hitelcsalási vádat emelt az özvegy és leánya ellen a szatmári Schönberger Jakab és Fiai cég — Negyven hold talpasi föld vásárlásának háttérre — Több-százezer lejes kölcsön az aradi bankfióknál

Néhány héttel ezelőtt általános feltűnést keltett az a bűnvádi feljelentés, amelyet a Schönberger Jakab és Fiai szatmári textil-nyagykereskedő-cég adott be özvegy Ungár Arminné és leánya pankotai lakosok ellen. A feljelentés adatai szerint özvegy Ungárné nagyobb értékű árurendelést eszközölt az utóbbi időben, a leszállított áru ellenértékét azonban nem fizette ki s midőn a cég az árverés kitűzését kérte, a végrehajtást levezetni akaró ügyvédet az a meglepetés érte, hogy minden ingó, amelyet özvegy Ungárné lakásában találtak, közjegy, zölleg Ungárné leánya nevére volt átírva.

A beadott bűnvádi feljelentés alapján, amely hitelezési csalással vádolta meg az Aradon is általánosan ismert pankotai urinót és leányát, az ügyvédség megindította a vizsgálatot, melyben most újabb érdekes fordulat történt.

A szatmári nagykereskedő-cég jogi képviselője, Friedmann Ignác dr. aradi ügyvéd ma pótfeljelentést adott be az aradi ügyvédséghez, amelyben újabb hitelezési csalással vádolta

GRAZER WAGGON- UND MASCHINEN-FABRIKS- ACTIENGESELLSCHAFT VORMALS JOH. WEITZER

AUSTRIA, GRAZ (236)

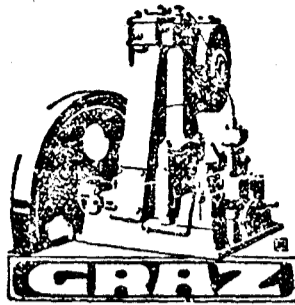
GRAZI KÉTUTEMŰ DIESEL-MOTOROK
8 lóerőtől kezdve.

GRAZI NÉGYŰTEMŰ DIESEL-MOTOROK
25 lóerőtől kezdve.

Romániai képviselő:

JACQUES PAUCKER BUCURESTI, Str.
Brancoveanu 9.

Timisoara — Chisinau.

Több árlejtést ír ki Aradvárosa

Baj van az ujaradi autobusz-vonalakkal — Mi lesz a sorsa a városi zálogház tervének? — A speciális bizottság jelentéstétele — 5 milliót irányoznak elő a vízüzem átépítésére — A városi üzemek tisztviselőinek lakbérpótléka

Az interimár-bizottság ma délután ülést tartott, amelyen több kisebb jelentőségű ügyet tárgyaltak le. A cukorgyári vizsgálóbizottság jelentése a péntek délutáni interimár-ülésre maradt, mert dr. Radu Cornel elnök csütörtökön reggel Temesvárra utazik fontos városi ügyek elintézése miatt.

Az ülés első pontjaként az arad-ujaradi autobuszvonal-írást ügyet tárgyalták, melyet a városi mérnöki hivatal terjesztett elő. Az előterjesztés szerint ez az autobuszvonal, melynek nincs a várostól autorizációja, több olyan helyen megáll, ahol nincs megállóhely. Az interimár-bizottság utasította az előjáróságot, hogy a városi utvonalon csak autorizációval ellátott autobusok közlekedhetnek és ezeknek is kijelölt megállóhelyeken kell megállniuk. Ezzel kapcsolatosan tárgyalta a bizottság ugyancsak a városi mérnökség kérését, hogy a városi autobuszokra egy pótpneumatik-garnitúrát szereljenek fel. Pausesti tanácsstag ellenzi az új garnitúra beállítását, szerinte sehol nincsen szokásba véve. A bizottság végül is úgy határozott, minthogy még nem ismerik az összeg nagyságát, előbb árajánlatot kérnek. Ugyancsak árajánlatot kérnek a városi üzemek faszükségleteinek ellátására is.

Nagy vita közepette tárgyalta a bizottság a zálogházak koncesszionálásának ügyét. Arról van szó, hogy az Aradon felállítandó tervezett zálogházat városi kezelésbe vegyék-e, vagy pedig árlejtés útján bérebeadják. Adler és Pausesti tanácsstagok a városi kezelés mellett vannak, míg a többi tanácsstagok az elnökkel élükön amellet foglalnak állást, hogy a magánintézményeknél a bürokrácia megöli az üzletet.

Radu dr.: — A városi kezelésnek a hátrányára van az, ha becsúst, pénztárnokot, köny-

velőt és ellenőrt kell tartani, akiknek a fizetését a városnak kell kiutalni. Ellenben, ha a zálogházat bérebeadjuk, úgy mindezekről a költségektől mentesül a város.

Hosszu vita után a tanácsstagok nem tudtak megegyezni, mire a döntést a következő ülésre halasztották.

A tárgysorozat következő pontja a városi üzemek tisztviselőinek lakbérpótlék iránti kérelme volt. Ezenél a tisztviselőknél ugyanaz az eset volt, mint a városi tisztviselőknél, a lakbérpótlékukat annakidején nem vették fel a város 1929 és 1930-as költségvetésébe, mivel nem volt akkor fedezet rá. Több hozzászólás után a bizottság úgy határozott, hogy ezeknek a tisztviselőknél is felveszik az idej költségvetésbe a lakbérpótlékukat.

Szünet után a speciális bizottság jelentést tett a vízművek mai állapotáról és annak javítási munkálatainak módozatáról. Tripa mérnök felolvasta a helyszínen felvett jegyzőkönyvet, melyet a bizottság tudomásul vett és elhatározta, hogy a vízmű átalakítására az idej költségvetésben ötmillió lejt irányoznak elő. Utána több házépítési engedélyt tárgyaltak. Többek között Stefanescu alezredes kérvényét, aki a régi vár területére akar házat építeni. A bizottság engedélyezte a házépítéseket, ellenben a Stefanescu-féle házépítésnél kikötötte, illetve utasította a városi mérnöki hivatalt, hogy a régi vár területére csak villaszerű épületek építését engedélyezheti.

A munkügyi miniszterium átiratot küldött a városhoz, hogy a meglévő öntözőautó mellé egy újat vásároljon. A bizottság több hozzászólás után elhatározta, hogy egy Ford-öntözőgépet fog venni, azonban előbb erre árlejtést hirdet.

Az ülés utolsó tárgysorozataként Albisi volt községi jegyző kérvényét tárgyalták, mely szerint a volt jegyző a várostól fizetésemelést és lakbérpótlékot kér. Dr. Radu Cornel elnök kijelentette, hogy méltánytalannak tartja a tisztviselő ilyen irányú kérését. Mióta interimár-bizottság létezik, ez már a tizenötödik ilyen irányú kérvény, amiből azt a következtetést vonja le, hogy a tisztviselők között nincs meg a kellő harmónia. A tisztviselők egymás állását, fizetését vizsgálgatják, amely kifelé nagyon rossz hatást vált ki. Éppen azért ajánlja a bizottságnak, hogy a költségvetés tárgyalása után a tisztviselői kart szervezzék át. A bizottság úgy az Albisi-ügyben, mint a tisztviselői kar átszervezésének ügyében elfogadta az elnök javaslatát. Az ülés egynegyed kilenckor ért véget.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ. Premier. Kálmán Imre magyszerű operettjének filmváltozata: A FARSANG TUNDÉRE. (Faschingsfee). Anny Ahlers, Walter Janssen, Verebes Ernő, Harry Halm és Szőke Szakállal a főszerepekben.

ELITE MOZGÓ. Ma utoljára: KI A TETTES? Bűnügyi dráma. Főszereplők: Kurt Gerron, Hanni Weisse, Gritta Ley és Fritz Kampers.

GRADISTE MOZGÓ. Utoljára: KALANDOROK KIRÁLYA. Dráma. Főszereplők: Ivan Mosjoukine, Brigitte Helm és Heinrich George. (Előadások 7 és 9 órakor kezdődnek.)

H I R E K

Urunk szineváltozása

Augusztus 6.-a napja annak a bibliai eseménynek, midőn az Üdvözítő, Péter, János és Jakab apostolok társaságában a Tábor-hegyen buzó imába merült s ime fényes felhő ragyogta be Jézus átszellemült arcát, az égből megjelent Mózes, a törvénytevő és Illyés próféta. Az ámulattól magukhoz tért apostolok pedig felkiáltottak: *„Jó nekünk itt lakozni Uram! Készítsünk három hajlékot: Neked egyet, Mózesnek egyet és Illyésnek egyet.”*

Ennyi a szent történet, mely az olasz renaissance ecsetjét is megihlette.

Elszigázott, reményvesztett szereink Tábor-hegye felé néznek. Keressük az átszellemült Mestert, a törvénytevő Mózes s a jobb jövő profeciáival megvigasztaló Illyést.

Hozzon Jézus hitet és világosságot, Mózes törvénytisztelést és becsületességet, Illyés vigaszt, mert mi is csak így mondhatjuk el az apostolokkal, hogy: *„Jó nekünk itt lakoznunk!”*

Páris Lajos.

— **IDÓPROGNÓZIS.** Még igen meleg idő várható. nyugaton esetleg zivatarral.

— Miklós herceg külföldi propaganda-repülésre indul. Bucurestiből jelentik: Miklós királyi herceg a közeli napokban nemzetközi repülőtúrára indul. A herceget a turára Gogu Stefanescu, az egyik legkiválóbb román pilóta kíséri el. A túra során Miklós herceg meglátogatja Török-, Görög- és Lengyelországot, valamint Jugoszláviát és minden valószínűség szerint a balti államokat is. A herceg román gyártmányú repülőgépen indul és ezzel mintegy propagandát csinál a román repülőgépeknek.

— **Magánfeleket kedden és pénteken fogad a polgármester.** A polgármesteri hivatal felhívja a város polgárságát, hogy azok, akik magánügyben óhajtának beszélni a polgármesterrel, csak kedden és pénteken 11 és 1 óra között jelentkezhetnek. Más napokon magánfeleket a polgármester nem fogad.

— **Gróf Schulenburg az új bucuresti-i német követ.** Berlinből jelentik: A birodalmi elnök Schulenburg grófot bucuresti-i követté nevezte ki. Az új bucuresti-i követ 1923 óta Teheránban képviselte a német kormányt. A teheráni követséget dr. Blücher vette át. A német kormány Athénbe is új követet küldött dr. Eisenhofer eddigi követségi tanácsos személyében.

— **Lakatos Ottó dr. Magyarországra utazott.** Lakatos Ottó dr. az aradi Minorita-rend házfőnöke, katolikus plébános ma hajnalban Magyarországra utazott, a legutóbb lezajlott provinciális nagygyűlések miatt félbeszakított gyógykúrájának befejezése végett. Az aradi plébános valószínűleg két héten belül visszatér a Nagyboldogasszony napján tartandó egyházi ünnepségek előkészítésére.

— **A CFR-vezérigazgatóság legújabb határozatai.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a szeptember ötödike és kilencedike között tartandó bucuresti-i nemzetközi könyvelő-kongresszusra utazóknak ötven százalékos kedvezményt biztosít. Ugyancsak a CFR vezérigazgatósága határozta el, hogy augusztus harmadiki hatállyal Bocsa-Montanát klimatikus fűdőhelynek deklarálja.

Hol a boldogság mostanában? Zsidó kórház-sorsjegy akciójában!

— **Változások az aradi Minorita-rendházban.** Aradváros katolikusága őszinte sajnálattal fogadta azt a hírt, hogy Ferenczy Sixtus, a Minorita-rendház szeretettel és ragaszkodással körülvevő tagját, aki különösen a Mossóczy-telep katolikusága előtt álló közkezdveltségben, saját kívánságára Nagyenyedre helyezték át. Ferenczy Sixtus néhány napon belül elhagyja az aradi rendházat és a nagyenyedi kolostor lakója lesz. Helyét Aradon Péter Szabó Dániel nagyenyedi rendtag foglalja el, aki tulajdonképpen állomáshelyét cserélt Ferenczy Sixtussal.

Megjelent Mavrodi színház-rendelete

„A teljes szabad szervezkedést biztosítjuk a kisebbségi színészek számára” — A kormány elvetette a kerületi beosztás elvét és ezzel siettetni az erdélyi magyar színjátszás romlását

Nincs döntés még a külföldi vendégszereplések kérdésében

Bucurestiből jelentik: A magyar kisebbségi színészet szempontjából kinos feltűnést keltett az a kormányrendelet amely tegnap jelent meg a Monitorul Oficialban. A kormány intézkedése folytán Mavrodi vezérigazgatót bízták meg az összes romániai színházak egy kézbe való összpontosításával. Mavrodi rendelete is megjelent a hivatalos lapban és ezen első számú rendelete szerint a magyar színigazgatók a román színigazgatókkal azonos feltételek mellett nyerhetnek koncessziót és a kisebbségi színészek számára is biztosítják a teljes szabad szervezkedést és működést. Koncessziókat csak azok az igazgatójelöltek kapnak, akik román állampolgárok, a színész-szindikátus tagjai és a társulat egy havi fizetésének tizenöt százalékát garanciaképpen letétbe helyezik.

Ez az első pillanatra tetszetős rendelet, mely kontingentálás helyett „szabadságjogokat” konstituál, olyan szabadságjogokat, ame-

lyek könnyen színházi téren anarchiára vezethetnek, szembetalálja magát a magyar közvéleménnyel. A régóta hangoztatott kívánság, hogy a színházi koncesszió kiadása kerületi rendszer alapján történjék, ezuttal is süket fülekre talált. Most azután a szabadságjogokra való hivatkozással megkezdődhet a csunya hajtsza az erdélyi színházi kultúra prédáciáért. Bizonyos letargiával várjuk a második Mavrodi-féle javaslatot, amely bizonyára néhány újabb göröngyöt fog vetni az erdélyi-magyar színészet sírjára.

Egyetlen pont, amelyre nézve nem hozott végleges döntést az új színházi rendelet: a külföldi állampolgársággal bíró színészek alkalmaztatásának kérdése. Ez a kérdés egyelőre még függőben van. Ugy látszik a színházügyek vezérigazgatósága az utolsó pillanatban viszsziadt attól, hogy még ezt az utolsó kegyelmelemzőést is megadja az erdélyi színházaknak.

A „Grätchenek” Egyesülete

Berlinben, ahol mindenre van szervezet, vagy egyesület, egyesületük van a Grätcheneknek is, azaz a bajba jutott urilányoknak. Ez az egyesület a múlt évben 194 esetben segélyezett olyan leányasszonyokat, akiket éppen azért, mert megejtették őket, a családjuk minden támasz nélkül hagyott. A 194 Grätchen közül 23 hivatalnoknak a leánya volt, hatnak a papja katonatiszt, tizenhaté gyáros, tizenöté kereskedő, tizenháromé tanár vagy tanító, négy földbirtokosnak, nyolc vendéglősnek, három lelkésznek és négy művésznek a leánya szorult az egyletre. Az apák közül ötvenegy nős ember volt, 139 nőtlen és négy — ismeretlen. A kinnyomozott apák közül tizenhárom orvos, öt ügyvéd, tizenegy vendéglős, tizenkét mérnök, harminché kereskedő, tizenhárom diák, tizenhat alkalmazott, tíz művész, négy tanító, Aránylag tehát a diákok és az — orvosok a legveszedelmesebbek.

— **Uj papir- és ércpénz érkezett az országba.** A konstancai kikötőbe háromezeröttszáz kiló Angliában nyomtatott ötezerlejes érkezett. A Nemzeti Bank hónapok előtt rendelte az ötezerlejes bankjegyeket. Körülbelül kétszázmillió lej értékben érkezett az új papir- és Károly király képmásával vert ércpénz, amelyet szintén forgalomba hoznak.

— **Apponyi Károly temetése.** A váratlanul elhunyt Apponyi Károly aradi kereskedőt augusztus hó 6-án délután 5 órakor helyezik örök nyugalomra a Bul. Carol I. (Erzsébet-körut) 49. számú gyászházból.

— **G. B. Shaw furcsa moszkvai biblamagyarázata.** Londonból jelentik: Shaw Moszkvában nem a legbehizelgöbben nyilatkozott — szokása szerint — a kapitalizmusról és a kapitalista rendszerről. Az üzletemberekről többek között ezeket mondta: „Az üzletember bizonyára nem látja a Paradicsomban a földi élet ideálját, hiszen ott nem volt közvetítő kereskedelem. Éva letépett egy almát és Ádámnak adta. Ádám megette és vaia-mennyien amiatt szenvedünk. Ha azonban az almát Arábiába szállították volna, ott becsereálték volna egy font datolyára, ezért Nápolyban Makarónit adtak volna, Spanyolországban oliva olajat és az egész világ beutazása után, mint egy pár selyemharisnya érkezett volna vissza a Paradicsomba és Ádám csak ennek ellenében kapta volna meg az almát, akkor az üzletember így szólna: most már értem, miért volt olyan nagyszerű állapot a Paradicsomban. Ádám és Éva élénk kereskedelmi összeköttetést tartottak fenn”. — A német sajtó arról ír, hogy az orosz szovjet jól becsapta Bernát Shaw, akít politikai porpagandájának szolgálatába állított és aki elé Potemkin-világot varázsolt. A Shaw fogadtatására alakult bizottság élén Lunacsarszky népbiztos állott, aki az állatás nagymesterének bizonyult. Oroszországban most — írja a német sajtó — őt nevetnek a becsapott Shaw-n.

— **XIII. Alfonz nem mondott le.** Londonból jelentik: A Daily Express madridi jelentése alapján a világsajtóban az a hír terjedt el, hogy XIII. Alfonz volt spanyol király Fontainebleauban ünnepélyes formák között lemondott trónigényéről harmadik fia, az angol tengerészetnél szolgáló Don Juan infáns javára. A király környezetéből ezt a hírt most a legerélyesebben megcáfolják.

— **Felfüggesztik a központi Munkáspénztár vezérigazgatóját.** Bucurestiből jelentik: A Munkáspénztár igazgatóságának mai ülésén bőven foglalkoztak az intézmény keretein belül előfordult visszaélésekkel. Az igazgatóság ülésén megállapították, hogy a visszaélések Popper vezérigazgató hanyagsága folytán következtek be és ezért úgy döntöttek, hogy előterjesztést fognak tenni a munkaügyi miniszternek, amelyben Popper vezérigazgató felfüggesztését fogják kérni.

— **Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz** úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezeterei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Zeppelin meglátogatja Angliát.** Londonból jelentik: A Graf Zeppelin augusztus 18-án meglátogatja Angliát és leszáll az angol főváros repülőtérén. Másnap a léghajó az angol szigetek felett körrepülést végez és újabb londoni leszállás után visszatér Friedrichshafenbe.

— **Házkutatás a gurahonci Pollacsek-szeszgyárban.** Az aradi ügyészség tovább folytatja a vizsgálatot a feketeszesz-ügyben. Tegnap Gutiuoiu ügyész a gurahonci Pollacsek-féle szeszgyárban tartott házkutatást, amely azonban semmi pozitív eredménnyel nem járt.

— **A menyházai leányszöktetés epilógusa.** Általános feltűnést keltett legutóbbi számunkban közölt cikkünk a menyházai leányszöktetéséről, amelyet bizonyos St. Béla nevű aradi tisztviselő rendezett meg. Az ügyvel kapcsolatosan az aradi vámi hivatal közli, hogy St. Béla nem vámtisztviselő, csupán egyszerű magántisztviselő, aki az egyik aradi cég alkalmazásában áll.

— **Szégyenében öngyilkos lett egy osztrák kommunista vezér.** Klagenfurtból jelentik: Kersche kommunista vezér, polgári foglalkozása szerint dobozkészítő, klagenfurti lakásán agyonlötöte magát. Feleségének nyilatkozataiból az derült ki, hogy a Klagenfurtban mult szombaton előfordult összetűzések szolgáltattak okot az öngyilkosságra, mert Kersche azok miatt szégyelte magát. Már az összetűzéseket megelőző napon ígéretet tett arra, hogy otthagya a kommunista pártot.

A Bánáti Bankgyesület Rt. hitelezési csalásért feljelentette egyik adósát

Megelőzte az adós a betáblázási eljárást és eladta ingatlanát

Igen érdekes feljelentés érkezett ma az aradi Bánáti Bankgyesület igazgatóságától az aradi ügyészségre, Eck János aradi lakos el- len. A feljelentés adatai szerint, Eck János, akinek a Mossóczy-telepen van nagyobb értékű ingatlana, az elmúlt év folyamán közel fél- millió lejes kölcsönt vett fel a banktól. Tekin- tettel arra, hogy az intézet vezetőségével nemcsak üzletileg állott összeköttetésben, a kölcsönt, mint személyi hitelt kezelték a bank- nál és megelőgtek Eck János zsrójával el- látott váltóval. A háztulajdonos a lejáratkor pontosan prolongálta a váltót, a tőke kifizeté- sére azonban csak ígéreteket tett. A közel- múltban a bank erélyesen felszólította a tőke kiegyenlítésére is, ekkor azonban nem várt meglepetés érte a bank ügyészét.

Amidőn az összeg betáblázását akarta a bankkönyvvel kérelmezni, megállapítást nyert, hogy Eck János már hónapokkal ezelőtt eladta nemcsak ingatlanát, hanem teljes lakásberen- dezését is egyik sógorának, úgy, hogy a bank a betáblázást már nem tudta foganatosítani.

Mivel időközben megállapították, hogy az eladás fiktív szerződés alapján történt, a bank ma hitelezési csalás címén megte- tte a meg- torló lépéseket adósa ellen.

— **Ady** — olaszul, Rómából jelentik: Az Eorica kiadásában, Marine Brellich Daudasta fordításában megjelent az olasz Ady-kötet, amelyet az olasz közönség meleg szeretettel fogadott.

— **Edison** már autókirándulásra vett részt. New-Yorkból jelentik: Edison kedden autókirándulást tett, ami valóságos csoda, ha meggondolja az ember, hogy az agg feltaláló vasárnap még élet-halál között lebegett és az orvosok lemondtak az életéről. Táplálkozása is kielégítő, beszéde friss és általában azt a benyomást teszi, mint aki- ben új életerő buzog.

— **Cseppkőbarlang** vezet át Magyarországból csehszlovák területre, Prágából jelentik: A Narodni Politika jelentése szerint Pelsőcnel cseppkőbar- langot fedeztek fel, amely minden más felvidéki cseppkőbarlangnál szebb és nagyobb. A barlang egyik bejárata magyar területen van és így a bar- langon keresztül át lehet menni Csehszlovákiából Magyarországra.

— **3106 petroleumkutató lezártak** Japánban, Yokohamából jelentik: A kormányzó 3106 petro- leumkutató lezáratott és körülöttük ostromállapotot léptetett életbe. A szigorú intézkedés oka, hogy a kormányzó felszólította a petroleumkutató tulajdo- nosait, hogy a petroleum árát augusztus 1-től egy yennel emeljék fel, ami nem történt meg.

— **Öngyilkos budapesti orvos.** Budapest- ről jelentik: Dr. Reitenbach József binar- ugrai 32 éves orvos, ma délelőtt Budapesten, a Nemzeti-szálló egyik szobájában, morfiummal megmérgezte magát és meghalt. Az orvos öcs- csének, dr. Reitenbach Béla egyetemi tanárnak levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy súlyos anyagi gondjai miatt vált meg az élettől.

— **Szembesítették Veres Annát bátyjával, a betörőkirállyal.** A vizsgálóbíró — mint az Aradi Közlöny megírta — tegnap hallgat- ta ki az Aradon elfogott Veres József betör- őkirályt. A törvényszék vádpanácsa ma szem- besítette az elfogott betörőt, ugyancsak letar- noztatásban lévő nővérével, Veres Annával, aki azonban fenntartotta vallomását, hogy nem volt tudomása az ékszerek lopott voltáról. Bátyja azt mondta neki, hogy az ékszereket, amelyek között több hamisítvány is van, öt- ezer lejért vásárolta. A törvényszék vádpaná- csa megerősítette ugyan Veres Anna szabad- lábrahelyezését, de ez ellen az ügyészség fel- folyamodást jelentett be és így a temesvári tábla dönt Veres Anna további sorsa felett.

— **Dr. Dragan Sándort,** a megyei kórház he- gygyógyászát és ideggyógyászát Nagyszentmiklósrá kórházi főorvossá nevezték ki. Állását már a na- pokban el is foglalja.

Egy aradi házasság jogi bonyodalmai

A román hatóságok előtt elvált Tóth József aradi közsörűsmester orosz származású felesége nem tud újra férjhezmenni Magyarországon — Aradra érkezett a magyar igazságügyminisztérium szenzációs leirata

Tóth Józsefnek még egyszer kell válnia — Magyarországon

Rendkívül érdekes és valószínűleg még sok bonyodalmat rejtgető *leirat érkezett ma az igazságügyminisztériumtól az aradi törvény- székhöz.* A leiratban a minisztérium hivatkozik a román és magyar külügyminisztériumok meg- keresésére, ez alapon felhívja a törvényszéket, hogy záros határidőn belül jelentse, hogy *Tóth József* aradi közsörűsmester, aki Budapesten 1925-ben *Motkowsky Margit* orosz-lengyel nővel házasságot kötött, a házasságkötés alkalmával milyen állampolgár volt?

Tóth József jelenleg Aradon élő közsörűs- mester mintegy hat évvel ezelőtt ismerkedett meg Budapesten az Oroszországból származott *Motkowsky Margit* orosz-lengyel nővel és házasságukat az illetékes budapesti kerületi anyakönyvvezetőnél kötötték meg. Utána *a fiatal pár Aradra költözött* le, ahol azonban nem sokáig éltek együtt és Tóth József mint román állampolgár megindította a válóper felesége ellen, akitől az aradi törvényszék el is választotta. Eddig a dolog rendben is lett volna. Az elvált asszony visszautazott Budapestre, ahol most *újabb házasságot akart kötni.* A hatósá-

goknál bemutatta szabályszerűen a házasság- kötés okmányát, valamint a válóper kivonatát. Legnagyobb meglepetésére azonban *a magyar hatóságok kijelentették, hogy válása nem érvé- nyes* s így újabb házasságot a fiatal asszony nem köthet. Hiába volt minden közbenjárás, mert az érvényben lévő törvények világosan ki- mondják, hogy *a válóper annak az államnak a területén, kell lefolytatni, ahol a házasságot megkötötték.*

Motkowsky Margit orosz-lengyel nő a budapesti hatósá- goknak nem tudott pontos felvilágosítást adni arra vonatkozólag, hogy házasságkötésük alkalmával férje magyar vagy román állampol- gár volt-e s ezért a magyar külügyminiszte- rium utján intéztek kérdést az aradi törvény- székhöz erre vonatkozólag.

Tekintettel azonban arra, hogy a ház- ságkötés Magyarországon történt, míg a váló- per Romániában folytatták le, Magyarország területén a válást csakis úgy ismerik el törvé- nyesnek, ha *Tóth József a magyar hatóságok előtt is szabályszerűen beadja a válókeresetet,* hogy annak az alapján azok is elválasszák őt feleségétől.

Zilahy Irén Aradra jön

Levélben jelezte érkezését szülővárosába Szendrey Mihály színházigazgatónak — Több estén át fog fellépni újra Aradon a közkedvelt primadonna —

Zilahy Irén, az Aradról elszármazott és azóta meglepő karriert befutott budapesti pri- madonna — hír szerint — a közeli napokban *Aradra érkezik.* A hír vétele után azonnal fel- kerestük Szendrey Mihály színházigazgatót, aki- nek elsősorban kellett értesülnie Zilahy Irén aradi látogatásáról. Szendrey Mihály megerősítette értesülésünket és Zilahy Irén tervbevett aradi látogatásáról a következőket mondotta:

— A napokban kaptam levelet Zilahy Irénkétől, aki bejelentette nekem, hogy lehető- leg *a jövő héten megérkezik Aradra.* Látoga- tása néhány elintézetlen ügye miatt szenved most halasztást, amennyiben a mai napra vár- tuk csakugyan megérkezését. Levélben Zi- lahy arról is értesít, hogy *aradi látogatása nem*

csupán privát jelleggel bír, mivel legközelebb vá- gya, hogy ismét az aradi közönség elé lépjen. Az elé a közönség elé, amely első szárnybon- togatásának tanja volt. Így valószínű, hogy összehozunk egy jó együjtést, hogy Zilahy Irén néhány estén keresztül felléphessen Ara- don. Határozott ígéretet még nem kaptam erre nézve, hogy milyen szerepben, melyik darab- ban fog fellépni Irénke, az még nincs el- döntve. De a napokban már erről is beszámol- hatok majd.

Arad közönsége minden bizalommal érdek- lődve és várakozással tekint a szívéhez nőtt- évek óta aradi színpadon nem játszott kedves szőke primadonna közeli vendégszereplése elé.

— **Órlási árvíz** Kínában, Pekingből jelentik: A Jangce folyó áradásának eddig több, mint ezer ember esett áldozatul. Hankau város élelmiszer ellátása majdnem teljesen megszűnt. Az egyes vá- rosrészek órlási tavakhoz hasonlóak. A csatornák hálózata felmondta a szolgálatot és a megrekedt víz döglétes szagot áraszt. A hajléktalanul marad- takat a városon kívül levő hatalmas barakokban helyezték el.

— **Schimbások figyelmébe!** A rendőrség kato- nai ügyosztálya felhívja az 1928., 30. és 31-es kon- tingensbeli schimbásokat, hogy az idei hadgya- korlat szeptember 1-én kezdődik. A behívókat az érdekeltek átvehetik a rendőrség katonai ügyosz- tályán.

— **Fogva marad a liliomtíprással vádolt aradi tisztviselő.** Az aradi törvényszék vádpanácsához — mint az Aradi Közlöny megírta — a letartóztatás- ban lévő Györfi József jogi képviselője kérelmet intézett, amelyben Györfi szabadlábra helyezé- nek elrendelését kérte. A vádpanács ma délelőtti ülésén foglalkozott a kérelemmel, amelynek helyt adott és elrendelte a liliomtíprással vádolt vasúti tisztviselő szabadlábra helyezését. A vádpanács döntését azonban az ügyészség megfelebbezte és így végső fokon a temesvári Tábla mellett műkö- dő vádpanács dönt a vasúti tisztviselő szabadlábra helyezésének ügyében.

— **Dr. Wiener** belorvos: elektromos gyö- mor-, bél- és szívvizsgálatokat, (electrocar- diogram), valamint a „Hochfrequenz” kezelést (magas feszültségű szikra-besugár- zás) megkezdte. Strada Eminescu 19.

— **Újabb zsidó-arab összeütközésektől tartan- nak.** Londonból jelentik: Palesztinában újabb zsi- dó-arab összeütközéstől tartanak. A légkör olyan feszült, mint a tavalyelőtti vérfürdőt megelőző időben volt. A távolabb fekvő zsidó telepekre rendőri oltalmat kértek. A hatóságok vezetői a napokban maguk elé idézték a zsidó és arab lapok szerkesztőit és komolyan figyelmeztették őket, hogy hagyják abba a lázítást. A főbiztos egyik vé- delmet kérő zsidó küldöttség előtt kijelentette, hogy a kormány a legerélyesebben figyeli a hely- zetet és minden erejével megvédi a békét.

— **Megalakult az aradi zsidó párt ifjusági ta- gozata.** Az aradi zsidó kulturház dísztermében ma este megalakult az u. n. aradi zsidó párt ifjusági tagozata. A gyűlésen megválasztották a tisztikart. Elnök: Keppich István, alelnök: Goldschmiedt Miklós, titkár: Surányi József. Választmányi ta- gok: Klein Mózes, Kalmár János, Schwartz La- jos, Krémer Anna, Iritz Éva és Steiner Valér lettek.

— **Veszedelemes rablóbandát fogtak el a re- gátban.** Bucurestiből jelentik: Storojinet megyében ma egy veszedelemes rablóbandát sikerült ártal- matlanná tenni, amelynek tagjai nemrégiben meg- ölték Rudi Elias Supca községbeli kocsmáros és feleségét, majd pedig a jómódu házaspár lakását kifosztották. A banditák a gyilkosság után elmenek- ültek. A csendőrség a meglévő nyomok, valamint a tanuvallomások alapján a legszigorubb nyomo- zást indította meg, amely eredménnyel is járt. A gyilkosokat a szomszédos falu erdejében sikerült letartóztatni, ahol már napok óta rejtőztek.

Az osztrák trónt fia számára követeli egy amerikai bíró

Az Orth János-legenda újabb változata: tizenkét éves az egykori legendás Habsburg-főherceg amerikai unokája — Amikor az amerikai bírónak nem csak ideje, de pénze is van

Új szin kapcsolódik az osztrák legitimista törekvések közé

Amerikában, ugyilátszik, mégis csak jól megy az emberek sora. Huszontötmilliót adtak csak úgy a mellényzsebükből a minap Angliának, de akit még ez sem győz meg a prosperitív feltámasztásáról, az meggyőződhet róla abból a tényből, hogy az amerikaiánusok között olyan ráérő emberek is vannak, mint John Burrow, a bíró, aki nem restelte kikutatni, hogy fiának, az ulig tizenkét esztendő George Burrownak joga van az osztrák trónra.

Nyugalmán kívül John Burrow még pénzzel is rendelkezik, mert máris megtette a kezdő lépéseket, hogy fiát majdan az osztrák császári trónon láthassa. Előkészületeinek egyike az, hogy valamennyi amerikai napilapnak és folyóiratnak megküldötte a maga, a felesége és a fia, a leendő osztrák császár fényképét. Burrow — és ebben igazán amerikaiánus — nem riad vissza a nagy konkurenciától. Az osztrák császári trónnak van néhány jelöltje. Mindenekelőtt Ottó s utána még jónéhány. Burrow arra alapítja igényét, hogy az ő felesége Orth János leánya. Elsőszülöttjük tehát az ő értelmezése szerint habsburgi főherceg. Komoly akcióra készül Burrow, a bíró Bécsben, hogy legyűrje a konkurrensokat s cseppet sem bátortalanítja el, hogy fiának igénye még akkor is, ha valóban Orth János leszármazottja lenne, meglehetősen gyenge lábon áll.

Hiszen maga az 1890-ben eltűnt Orth János főherceg csak a toscanai ágából származik, a toscanai ág pedig a Habsburg-ház tabelláján G-betű alatt szerepel, előtte van tehát jogigényben I. Ferenc József testvéreinek valamennyi leszármazottja, nem is szólva Ottóról és Károly király többi fiáról. Ő mégis megindítja a nagy akciót s arra akarja rábírní az osztrák legitimistákat, hogy az ő fiát pártolják és ültessék trónusra.

Az egész voltaképpen nem egyéb, mint új

Gyilkolt a csendőr-örsparancsnok

Lelőtte a soros éjjeli őrszolgálaton a zágoni székegy gazdát, mert nem értette meg annak magyar beszédét

Zágonból jelentik: A zágoni csendőrparancsnok lelőtte Bacz Elek gazdát. Bacz Elek volt a soros éjjeli őr a községben Kertész Lajos 16 éves szolgalegényvel. Egész éjszaka rőták a falusi uccákat, majd amikor hainalodott, a csendőrös felé indultak jelentkezni. Benyitottak a csendőrös udvarára és egy pillanatra habozva megálltak a kapuban: az udvaron sötét alak szaladt keresztül, berohant a szobába, ahonnan zavaros lármá és kiáltozás hallatszott. Az öreg gazda, Bacz Elek nem tudta mire vélni a dolgot, de azért bátran az ablakhoz lépett és bekiáltotta a szokásos módon, hogy az éjjeli őrszolgálatot befejezték. Valaki románul válaszolt — a gazda nem értette, hát elismételte mondókáját. És akkor váratlanul eldőrdült bentől a puská. A székegy gazdát fején találta, kalapja elrepült, ő maga holtan bukott előre. Fialat társa rémülten menekült hazafelé.

Pillanatok alatt talpon volt Zágon egész lakossága. Izgatottan tárgyalták a haimeresztő merényletet és fojtott hangok suttozták:

— Részeg volt a serzsenti... Egész este a kocsmában ivott...

Az özvegy is megérkezett az őrsre. Zokogva könyörgött, hogy engedjék be halott urához. A csendőrök szigorúak voltak: nem engedték be az özvegyet, hogy végső búcsút vegyen tragikus halálát férjétől.

A vizsgálat megindult az ügyben. A csendőrparancsnok azzal védekezik, hogy a sötétben nem tudta, miről van szó? Nem értette a székegy gazda beszédét, azt hitte, kommunis-
tákkal van dolga, akik meg akarják támadni,

változat az Orth-legendában. Van az ősegen-
da, hogy Orth János megtelepedett Ameriká-
ban és családot alapított. Erről írott bizonyíték
egyetlen egy van az 1890 július 12-én La Pla-
taban kelt levele, ebben a megérkezését jelen-
tette egyik bécsi jóbarátjának. Azóta nyoma-
veszett.

SPORT KÖZLÖNY

Befejeződött az AKE nemzetközi tennisz- versenyének ifjúsági száma A női ifjúsági versenyben az elődöntőkig jutottak — Csütörtökön állanak starthoz a külföldi tennisz nagyságok

Az AKE nagy nemzetközi tenniszverse-
nye már egyes számokat illetőleg eljutott a
döntőig, illetőleg az elődöntőig. A nemzetközi
nagyságok még nem mind érkeztek meg, érke-
zésüket a mai napra várják, így jelenlétüket
nékülözve, csak a másodosztályú és ifjúsági
számokat bonyolították le. Ezek a küzdelmek
is, mind szép sportot nyújtottak, mert a ver-
senyzők, a nagy díj tudatában, a legjobb tudá-
sukat vetették latba és így a gyengébbnek
ígérkező szettek is, mind erős küzdelmeket
hoztak.

A férfi ifjúsági verseny már végebe ért, ezt
a fiatal, 15 éves Ungár György nyerte meg,
aki legutóbb, fiatal kora ellenére, Temesvár
férfi egyes bajnokságát nyerte meg. A fiatal
fiú igazán nagyra hivatott, már kiforrott ver-
seny-rutinnal rendelkezik. Ungárról az idők
folyamán még sokat fogunk hallani.

A női ifjúsági verseny már az elődöntők-
nél tart, azt előreláthatólag csütörtökön be is
fejezik.

A mai nap részletes eredményei a kö-
vetkezők:

Megmentik a „Bástyát“

Létszámemelést terveznek az első profi-ligában

Tegnap lapszámunkban részletesen be-
számoltunk a szegedi Bástya ügyének jelen-
legi állásáról. Budapesti jelentések alapján
megirtuk, hogy a Bástya komoly formákban
történt felosztási javaslata, az irányadó
sportkörökben szenzáció erejével hatott. Igaz
ugyan, hogy ez a kellő értékre leszállítva, az-
al magyarazzák, hogy a Bástya ezzel a lé-
péssel kíván bennmaradni az első osztályban,
mert a szegedi profi klub kimulásával, a Tisza
melletti hatalmas metropolisznak sportja is tel-
jesen kimúlta.

Miután a Bástya ügyét, gróf Kle-
belsberg Kuno miniszter, Szeged képvisel-
ője is erősen a szívére viseli, a footballklub ve-
zetői a miniszteren keresztül akarják azt elér-
ni, hogy az első liga létszámát kettővel fel-
emelik és így a Bástya összel ismét az első
ligában startolhasson. A terv nem látszik ke-
resztül vihetetlennek, mert ha a miniszter a
szegediek ügye mellé áll, akkor valószínű,
hogy megtörténik a létszámemelés, már csak
azért is, mert ehhez a miniszteri reszorthoz
tartozik Magyarországon a sport segítészé-
re szolgáló Országos Testnevelési Tanács. A
miniszterre való tekintettel, az első ligában
sem ellenzik — legalább nyíltan nem — a lé-
tszámemelést, a második ligában pedig termé-
szetesen örömmel fogadják eme megoldást,
mert a második kategóriában küzdő csapatok
megszabadulnának a két legkomolyabb ellen-
féltől, a bajnokság két legjogosabb aspirán-
sától.

A Bástya vezetői most dolgoznak a gróf
Klebelsberg Kuno miniszterhez küldendő me-
morandumon — és ha ez a megkeresés elkerül
a rendeltetési helyére, valószínű, hogy komoly

Negyven év múlt el azóta, de a sajtóban
minduntalan felbukkant a hír, hogy Orth János
családotól itt él, amott él.

A legenda persze sohasem bizonyult való-
ságnak. Most következik sorra a második le-
genda, amely arról is tud már, hogy Orth János
és Stibel Lory, a bécsi énekes táncosnő házasa-
ságából leánygyermek született, Mária Magda-
léna főhercegnő. Nem tudni, milyen okmányok
alapján hitette el Burrowné az urával, hogy ő
ez a Mária Magdaléna habsburgi főhercegnő,
de bizonyos, hogy ebből megszületett a harmá-
dik legenda, hogy a Burrow házaspár fia, a ti-
zenkét esztendő György. — unokája Orth Já-
nosnak.

Első osztályú női egyes: Maráné TCH—
Szigeti Baba AKE 9:7, 6:3. Wienerne—Halász
Baba 6:3, 6:1.

Első osztályú férfi egyes: Farkas TCB—Vá-
mos AKE 4:6, 6:2, 8:6. Deutsch Vulturú—Dr. Mo-
ga Hellas 6:2, 6:1.

Másodosztályú férfi egyes: dr. Crasnic—Bu-
kovetz AKE 6:4, 6:4. Ruffi AKE—Aranyossi AAC
7:5, 6:4. Petrovits NSE—Pataki AKE 3:6, 6:1, 6:1.
Jassinsky főhadnagy—Crisan 6:1, 6:2.

Női egyes ifjúsági: Halász Baba—Kele Mari-
ka 7:5, 6:4. Somogyi Klári—Bartha Adél 6:1, 6:1.
Igy az elsőseg küzdelme Halász Baba és Somogyi
Klári között fog eldőlni.

Ifjúsági férfi egyes: Ungár TAC—Wartenberg
TCC 6:8, 6:2, 6:0. Ungár—Gitta 6:0, 6:4. Ennek a
versenyszámnak végső eredménye:

1. Ungár Temesvári AC.
2. Gitta AKE.
3. Halász BLH és Wartenberg TCC.

A verseny csütörtökön igazán érdekesnek
ígérkezik, mert a külföldi játékosok is a háló elé
állnak és így a közönségnek értékes küzdelmek-
ben lesz része.

formákban megtörténik a Bástya érdekében
való intervenálás is, — így eme ügyre még
nem tehetünk pontot.

Itt jegyezzük még meg, hogy a Bástya az
összes játékosait transzfer listára tette.

O Az országos magyar amatőr-bajnokcsa-
pat Váradon. A budapesti Törekvés, amely
mint tudvalevő, most harmadszor nyerte meg
Magyarország amatőr-bajnokságát, vasárnap
Váradon játszik a NAC ellen. A váradinak
hatalmas áldozatok árán sikerült lekötöniök a
Törekvést, de biztos, hogy a bajnokcsapat ki-
váló sportot fog nyújtani.

O Kautzky Budapesten tréner lett. Kautzky,
aki legutóbb a Pécs-Baranya tréner-játékosa
volt, felbontotta a profiegyülettel szerződését
és így a BEAC trénirozását vállalta magára.

O A III. Ker. FC Miskolcon. Az Attila az
első ligába való jutása után, komolyabb ellen-
felek után nézett és így vasárnap a III. Ker.
FC csapatát látja vendégül.

O Megkezdődött az első magyar-lengyel
tenniszküzdelem. Sárospatakon ma vette kez-
detét a Lengyelország és Magyarország kö-
zötti első tennisz-küzdelem, amelynek győzte-
se, minden valószínűség szerint a jobb magyar
csapat lesz. Magyarországot Kehring, Bánó
és Schrederné fogják képviselni, míg a lengyel
csapat a következő összetételű: Stolarow,
Hebda és Volkmer kisasszony.

O Erősít a Bocskai. Debrecenből jelentik:
A Bocskai ma leszerződött Rommert, a
Vasasok kiváló haljjátékosát. A debreceni
csapat fedezetkérdése ezzel megoldást nyert.

O Halassy Olivér nyerte Budapest 500
méteres uszóbajnokságát. Budapestről jelen-
tik: Ma tarították meg az újpesti uszodában, az
UTE rendezésében Budapest 500 méteres
uszóbajnokságát, amelyet vitéz Halassy Olivér
nyert meg 6:07.4 másodperccel.

A KOLOZSVÁRI MENTŐSORSJÁTÉK

legközelebbi huzása **AUGUSZTUS 9-én.** Sorsjegyek mindenütt kaphatók. Egész 100, fél 50 lej. Vidéki rendeléseknél 19 lej portótöbblet küldendő. ECKSTEIN T. ARAD, STR. VIDRA No. 1.

Albu István dr. halálos autókatasztrófája

(Részletes tudósításunk folytatása a negyedik oldalról)

Most sem tudom megérteni, mi volt az oka annak, hogy a tanár ur nem vette észre és egyenesen nekijött. Amint a kocsi ráért a hal-
mokra.

elkezdett ugrálni

és jobbfelé kanyarodott. Itt nem volt árok, hanem csak egy kis mélyedés, amibe az első jobb kerék belekerült. Ha a tanár ur tovább halad ebben az irányban, legfeljebb az országút melletti kukoricaföldekre kerülnénk volna ki...

A tragikus mozdulat

— Azonban azt gondolta, hogy az országút mellett valami mélyebb árok húzódik el, hirtelen mozdulattal balfelé rántotta a volánt, hogy az autó kerekét kiszabadítsa a mélyedésből. A kocsi hirtelen megbillent és én vagy nyolc méterre kirepültem belőle. De csodálatosképp nem történt semmi bajom, hirtelen felugrottam és utána néztem a kocsinak. Láttam, hogy

az a levegőbe emelkedik, majd ismét vízszazuhan, cél nélkül kanyarog jobbra-balra. Majd hirtelen balra fordult és feke maradt.

— Ekkor látam, hogy Demian dr. ur is jött az autó felé a tulsó oldalról. Odarohantam a kocsihoz, a kormánykerék mellett ottfeküdt az ülésen a tanár ur.

A lesújtott özvegy csütörtökön érkezik Aradra

A holttestet szállító kamion a késő éjjeli órákban érkezett be Aradra. Az intézet főkapujánál a családtagok és az ápolónők várták a holtan hazatérő igazgató-főorvost, akit a diszteremben már előre elkészített ravatalon helyeztek el.

Albu István dr. Szovátn nyaraló özvegyét még a délelőtti folyamán értesítették arról a megdöbbentő katasztrófáról, amely férjét érte. Demian Aurel dr., a szerencsétlen véget ért igazgató-főorvos feleségének fivére, még Petrisről táviratot adott fel Szovátra Sturdza dr. egyetemi tanár, a fiú igazgatójának címére, aki régi jóbarátja volt Albu István dr.-nak. Demian dr. tudatta a katasztrófát Sturdza tanárral, akit megkért arra, hogy kiméletesen adja Albu dr. özvegyének tudtára a katasztrófa hírért. Értesülésünk szerint Albu dr. özvegyét és annak édesanyját Aradig maga Sturdza tanár kíséri el és mindhárman a holnap nap folyamán fognak Aradra megérkezni.

Schmidt dr. az ideiglenes utód

A szerencsétlenség hírének vétele után Nagy Károly, az intézet gondnoka telefonon azonnal érintkezésbe lépett a temesvári egészségügyi főfelügyelőséggel, amelynek jelentette Albu István dr. halálát. A délután folyamán aztán megérkezett Aradra az egész-

Magyarország bizik önerejében

Exportfejlesztéssel készül a devizkészletet növelni.

Budapestről jelentik: A képviselőház holnap délelőtti tudomásul veszi a felsőház értesítését a felhatalmazási törvény megszavazásáról. A harminchármas bizottság azonnal összeül. A „Nyolc órai újság” értesülése szerint a kormány elgondolása az, hogy elsősorban saját erőforrásait veszi igénybe, s csak azután fordul a külföldre. Legelsősorban a nyersanyag fokozott kiaknázásával, másrészt az export széleskeretű kifejlesztésével akarják a devizakészletet növelni. A harminchármas bizottság első dolga az augusztus hó 14 utáni bankforgalmi korlátozás enyhítését meg-

Nem esett ki a kocsiból, mert a volán nem engedte.

Az arca merő vér volt, szájából patakzott a vér és kezei görcsösen szorították az összetört kormánykereket. Én azt hiszem, már akkor halhatott meg, miután én kirepültem a kocsiból és az autó egészen megfordult és

a tanár ur feje a földhöz verődve összetört.

— Demian dr. ur mellém állott és én csak annyit tudtam mondani:

— Gata! Domnul profesor a murit... (Vége van. A tanár ur meghalt...!)

— Demian dr. ur haragosan rámszólt, hogy mit beszélek? Ő még azt hitte, az ütés következtében a tanár urnak csak az orra vére indult el. Csak, amikor közelebről megnézte, tapasztalta ő is, hogy a szerencsétlenségnek halálos áldozata is van.

— Az autó kormánykereke valószínűleg ugyanakkor tört el, amikor az autó egészen megfordult és a földre zuhant, mert az a része törött el, amely a kocsi szintjén túl emelkedik. Valószínű, hogy a mikor én az autó után néztem és az cikk-cakkban haladt az országúton, a tanár már holtan ült a volán mellett.

ségügyi főfelügyelőség egyik tisztviselője, aki magával hozta azt az okiratot, amelyben

Albu István dr. helyére ideiglenesen Schmidt János dr. aradi sebész-főorvost nevezték ki.

Az aradi tanár felesége visszavonta férje ellen tett bűnvádi feljelentését

Hivatalból üldözendő a Salamon Samu ellen beadott feljelentés több vádja — Ujabb fordulat a férj és feleség harcában — Az ügyészség dönt az áldatlan küzdelemben, amelynek happy-endet jósolnak...

Heteken keresztül foglalkoztatta Arad közvéleményét az a bűnvádi feljelentés, amelyet Salamon Samu tanár felesége adott be férje ellen. A bűnvádi feljelentés adatai szerint a tanár felesége azzal vádolta meg férjét, hogy vagyonát elakarja idegeníteni csak azért, hogy nő- és gyermektartás fizetésének kötelezettsége alól megszabaduljon. A feljelentés alapján annakidején még az utlevélt is elkobozták Salamon Samu tanárnak, amelyet csak hetek múlva kapott vissza az aradi ügyészségtől. Ugyanekkor Salamon Samuné polgári pert is indított férje ellen, amelyben ideiglenes nőtartás megítélését kérte a bíróságtól.

A feljelentés alapján Ludosan Miklós vizsgálóbíró megkezdte a felek kihallgatását és az ügyben bejelentett két újabb tanu megidézését mára tüzte ki. A tanukon kívül azonban megjelent Salamon Samuné képviselőjében Raicu Aurel dr., aki bejelentette, hogy Salamonné visszavonja a bűnvádi feljelentést, melyet férje ellen tett.

Ezzel kapcsolatban még a következő igen érdekes kijelentések jegyzőkönyvbe foglalását is kérte Raicu Aurel dr.: Salamon Samuné annakidején Székely Aladár dr. aradi ügyvédet bízta meg jogi képviselőjével, akinek azonban — mint Salamonné a vizsgálóbíró előtt jegyzőkönyvbe foglaltatta — csupán a szokásos ügyvédi meghatalmazást adta, arról azonban nem volt tudomása, hogy a bűnvádi feljelentés mi-

A szerencsétlenül járt Albu István dr. temetésére vonatkozólag eddig még nem történt végleges intézkedés. Abban az esetben, ha a rokonság holnap megérkezik, úgy a temetés pénteken lesz ellenkező esetben pedig Albu dr.-t csak szombaton helyezik örök nyugalomra.

Egy kettőtört tudományos karrier

Albu István dr., az aradi bábaképző intézet, az aradi nőgyógyászati és szülészeti klinika megalapítója és igazgató-főorvosa, 1886-ban született Brádon. Középiskoláit Naszódon végezte, míg az orvosi fakultás előadásait a budapesti egyetemen hallgatta. Az egyetemi tanulmányok elvégzése után, a müncheni, drezdai, berlini és bécsi egyetemeken folytatott éveken át praktiszt. Később hazajött és a világháborút, mint ezredorvos küzdötte végig. Közvetlenül az impérium átvétele után, két kolozsvári egészségügyi intézmény élére került, majd 1919-ben fáradszón energiával és szorgalommal megkezdte az aradi nőgyógyászati és szülészeti klinika, valamint az aradi bábaképző megszervezését. Rövid idő alatt hozzáértése és munkabírása, valamint munkavállalása következtében, ezek az intézmények a hasonló romániai intézetek között az első sorába kerültek.

1925. decemberében nősült és akkor vette el feleségül dr. Demian Aurel köztisztviselőtől álló aradi orvos B a b y nevű leányát, akivel mindvégig harmónikus, boldog házasságot élt, 1929-ben az egészségügyi minisztérium, érdemei elismerésül a bucaresti-i egyetem orvosi fakultásának magántanárává nevezte ki. Albu István dr. különösen, mint operátor tűnt ki és Románia egyik legelismertebb, legjobb rákoperátorja volt. Számos tudományos munkája jelent meg, amelyekkel a külföld előtt is ismertté tette nevét. Halála tehát a román orvostudománynak is érzékeny veszteséget jelent.

lyen vádakat tartalmaz különváltan élő férje ellen.

Sugár Jenő dr. aradi ügyvéd. Salamon Samu tanár jogi képviselője, tudomásul vette ugyan a bűnvádi feljelentés visszavonását, egyben azonban közölte Salamonnéval azt is, hogy a feljelentésben foglalt vádak hivatalból üldözendők lévén, az ügyészség dönt arra vonatkozólag, hogy a vádakat hivatalból tartartja-e. Salamon Samu tanár ellen vagy sem. Mindenesetre az ügy békés elintézése valószínűnek látszik, mert Salamon Samu minden állítását okmányokkal tudja igazolni és így valószínű, hogy a felek kibékülése után az ügyészség is elrendeli a feljelentés irattárbarátételét.

— Készül a magyar Oceánrepülő emlékrata. Budapestről jelentik: Endresz György és Magyar Sándor Oceánrepülő — mint azt Budapestről jelentik — a minden oldalról megnyilvánuló érdeklődésre és biztatásra elhatározta, hogy megírja az Oceán átrepülésének egész gigantikus történetét, kezdve a vállalkozás legelső pillanatától egészen a dicsőségteljes befejezésig. A készülő könyv koronája minden bizonnyal az a pár fejezet lesz, amelyben az ötvenórás ut elevenedik meg. Endresz György és Magyar Sándor emlékiratainak sajtó alá rendezésével Pünkösti Andort és Rózsahegyi László hirlapírókat bízta meg, akik készséggel vállalták ezt a feladatot. A könyv még augusztus folyamán a magyar közönség kezébe kerül.

Néhány cigarettá miatt gyilkolt a póstyéni cigányprimás

Kétszer ment férjhez és ugyanannyiszor vált el az „Iris-villa“ kaland-szerető tulajdonosnője — A cigányprimás csalódott számításaiban és előre készült a „szerelmi“ drámára — Vérbe fulladt az utolsó kaland! . .

Póstyénből jelentik: Az „Iris ma-ma“ átlőtt kebelrel fekszik a póstyéni temető halottasházában. A tragédia nagy hullámai még nem ültek el a nyári évadát élő világtüdőn, ahol mindenki ismerte a feltűnő megjelenésű uriaszonyt.

A csendőri és a ma végzett magánkutató-sok már teljesen tisztázzák a dráma előzményeit, amiben nincsen sok romantika, szerelem is csak annyi, amennyi egy pénzsóvár cigány pénzéhsége a dekoráció kedvéért beleravasz-kodott a hiszékeny asszony fülébe.

A ház, ahol a dráma lejátszódott, egyike a ligeti villasor legcsinosabb házainak. Tulajdonosa volt a meggyilkolt már néhány esztendője, még azóta, hogy első férje, Erdöss jegyző boldog házasságot élt vele.

A bővérű asszony azonban nem bírta a békés élet nyugalmát, nemsokára elvált első férjétől és férjhez ment Fux Richárd mérnök-höz, aki különváltan él Bécsben. Törvényesen nem voltak még elváltak.

A cigányprimás regénye elindul

Néhány esztendő óta él már magányosan villájában Fux Richárdné. A múlt év folyamán házában egy kis szobájában szállás adott Lakatos Béla zenésznek, aki akkor egy póstyéni éjszakai lokálban muzsikált.

Lakatos nem volt a szemrevaló cigánylegények közül való. Elhanyagolt külsejű, rossz-arcu ember, aki mindgyakrabban volt látható az asszony társaságában, amiből környezete és ismerősei merészebb következtetéseket vontak le a két ember viszonyára vonatkozólag. A ravasz kis cigány hevesen és kitar-tóan udvarolt az asszonynak, aki ha egyedül voltak hosszú ideig, szívesen vette a féltékenykedően szerelmes cigány huzalait, csak ha idegenek előtt csatlakozott hozzá Lakatos, akkor panaszkolta ismerőseinek, hogy terhére van a konfidens cigány. Mégsem adta ki az újat. Ugyilátszik azonban, hogy az utolsó napokban valami szakadás állhatott be a két ember között. Lakatos igyekezett elhelyezkedni, de állandó angazsmára Póstyénben nem tudott szert tenni. Pénze sem volt a cigányok, úgy hogy minden apró szükségletére kénytelen volt Fuxnéól pénzt kérni, amit ez teljesített is.

Mégis az utolsó órákban, amikor már a cigány látta, hogy a gazdagságról szőtt álmai oszlóban vannak s ez így sokáig nem tarthat s a házasságra való célzásai mind hevesebb ellenállásra találnak az asszonynál, mindgyakrabban foglalkozott azzal a gondolattal, hogy önmagával és az asszonnyal is végez.

Ma szép akarok lenni!

A délelőtti folyamán Lakatos egy barátjától kölcsönkérte a revolvert, majd elment az egyik főúcai fodrászüzletbe, hogy megborotválkozzék.

— Ma szép akarok lenni, — mondta a fodrásznak.

Dél felé járt az idő. Az asszony éppen

Bosszút állott a leánya csábítóján

Véres dráma Bucuresti uccáján.

Bucurestiből jelentik: A fővárosban ma véres családi dráma játszódott le. A Str. Laboratorului 229. szám alatt lakott Popa Dumitru fiatal munkás, akit egy Lupu Nicolae nevű idősebb ember több revolverlövéssel megölt. A fiatal munkás ugyanis elcsábította az idősebb ember lányát, akit aztán minden könyörgés ellenére sem akart feleségül venni. Az elkeseredett apa aztán elhatározta, hogy végez leánya megrontójával.

Ma délben megleste, amikor munkájából hazajött, felelősségre vonta és miután a munkás ismétlenül kijelentette, hogy nem hajlandó a leányt feleségül venni, lelötte Popa Dumitrut. A tett elkövetése után az idős Lupu Nicolae önként jelentkezett a rendőrségen.

ebédhez készült, amelynek természetesen vendége volt mint rendesen, Lakatos is. Nyugodtan, csendes beszélgetés közben ebédelt meg.

Ebéd után — így beszéli el a ház gondnoknője — Lakatos cigarettára szeretett volna gyújtani, de nem volt birtokában egyetlen filér sem. Ugyilátszik, heves vita folyt le közöttük, aminek hevében Lakatos becsengette a gondnoknőt. Mikor ez feljött a gondnoknő előtt kezdte kérlelni Fuxné a zenész, hogy hozasson cigarettát.

— Nem kell neked cigarettá, ugyis elég sovány vagy.

Nem is adott pénzt.

Egy cigarettá miatt...

Az asszony az első emeleten lévő háiban ült az egyik fotójában.

Lakatos újra pénzt kért cigarettára s az asszony anyáskodó hangon mondta, hogy nem ad neki mert azt akarja, hogy hizzon. Pár perc telt el így vitában, amikor a cigány előkapta zsebéből revolverét és egyetlen lövéssel végzett az asszonnyal. A golyó a szív fölött hatolt be a fotójában ülő asszony keblébe, melyből patakban ömlött a vér. A házban lakó Rapaport Béla dr. nyomában a lövés eldőrdülte után felrohant az emeletre, ahol akkor az asszony már agóniában terült el ülőhelyén, míg a cigány füstölgő revolverét tartva állt fölötté. Az orvos félrelökte a cigányt, aki erre bement szobájába, mely néhány lépésre van a tett színhelyétől. Az orvos injekcióért futott, ezalatt — alig pár pillanat telt el — a cigány maga ellen fordította fegyverét és mellbe lötte magát. A golyó a szív alatt hatolt a tüdőbe. Az ágyra fekvő várta a közben értesített csendőrséget. Negyedóra leforgása alatt a csendőrség és a rendőrségi orvos is a helyszínen voltak. Az utóbbi bekötötte a cigány sebéit is, mely egész könnyű sérülés, amint azt az első pillanatra meg lehetett állapítani.

A csendőrség igyekezett kihallgatni a cigányt még elszállítása előtt, aki azt vallotta, hogy szerette az asszonyt s nem akarta, hogy a másé legyen.

Bandita-támadás Jasiban

Az esti üzletzáráskor három rovtmultu betörő kirabolta a város egyik ismert kereskedőjét — Az üzlettulajdonos felesége megfulladt a szájába tömött rongydaraboktól — Elfogták a vakmerő tetteseket

Jasiból jelentik: Borzalmas kegyetlenség-gel végrehajtott rablógyilkosság történt ma a késő délutáni órákban Jasi központjában, melynek halálos áldozata egy ottani közismert fűszerkereskedő felesége. A rablógyilkosságról tudósítónk a következőkben számol be:

Ma délután hét óra tájban Mendel Mendel fűszerkereskedő üzletébe több vevő tért be. Mivel hogy éppen zárás előtt volt és a kereskedő feleségével együtt el akart hazulról távozni, gyorsan kiszolgálták az üzletben tartózkodó vevőket és már csak három vevő maradt a fűszerboltban, amikor Mendel kiment az uccára és az üzletajtó redőnyét félig lehuzta. Alig lépett be azután az üzletbe, amikor az állítólagos vevők egyike hirtelen ráugrott és minden további nélkül fojtogatni kezdte. A kereskedő, aki nem számított erre a váratlan támadásra, szinte védekezni sem tudott és pár pillanat múlva elvesztette eszméletét. Valamivel később magához tért és ekkor hallotta, hogy a banditák a lakásban garázdálkodnak. Nagynehezen felkelt a földről és az uccára rohant, ahol lármát csapott, közben azonban a lakásban tartózkodó banditák észrevehették ezt és még mielőtt a járókelők bementek volna a házba, a garázda banditák nyomtalanul eltűntek.

Közben a helyszínen érkezett a telefonon értesített rendőrségi bizottság is, amely azonnal megkezdte a nyomozást. Csak ekkor derült

A Semmitőszék leszállította egy aradmegyei feleséggyilkos büntetését

Nyolc évi súlyos fegyház helyett, két évi börtön

Az elmúlt év tavaszán véres családi dráma játszódott le az aradmegyei Nagyhalmagy községben. Maris György községi mezőőr több ízben rajtakapta feleségét, hogy udvaroltat magának. Emiatt állandó volt a veszekedés a házastársak között, míg végül az asszony megunt a zaklatott életet és elköltözött férjétől. Maris György több ízben kérte feleségét, hogy térjen hozzá vissza, megbocsájtja botlásait, azonban az asszony hallani sem akart az együttéléstől. Sőt egy alkalommal, amidőn férje ismét megjelent nála, hogy hazatérésre bírja, bottal akarta férjét elkergetni. Az asszony viselkedése annyira felbőszítette Maris Györgyöt, hogy előkapta fegyverét és egyetlen lövéssel leterítette feleségét. Az aradi törvényszék gyilkosság címén emelt vádat a mezőőr ellen és azt nyolc évi szigorított fegyházra ítélte.

Felebbezés folytán az ügy a temesvári tábla elé került, amely a tett elkövetésénél közrejátszó lelki motívumokat figyelembe vette és Maris György büntetését 2 és fél évi fegyházra szállította le.

A táblai ítélet ellen is felebbezést adott be Maris György jogi képviselője, Gherman Dante dr. a legfőbb semmitőszékhez, amelynek döntése ma érkezett le az aradi törvényszékhez. A legfőbb semmitőszék helyt adott a felebbezésnek és Maris György büntetését két évi börtönbüntetésre szállította le.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sebts. Kérdésére az alábbiakban válaszolunk: A falusi kiskereskedők is kötelesek a Kereskedelmi és Iparkamaránál cégeiket bejegyeztetni. A bejegyeztetést ajánlatos minél előbb eszközölni. A bejegyzésnél személyesen kell megjelenni, kérvény nem szükséges, ellenben az iparendélyt és a személyazonossági igazolványt fel kell mutatni. Meg kívánjuk említeni egyébként, hogy a bejegyzés semmi formalitással sem jár, azt szinte pillanatok alatt elvégzik és az mindössze 166 lejbe kerül.

ki a banditák végzetes munkája. A rablók ugyanis miután a kereskedőt ártalmatlanná tették, letölték annak feleségét is, megkötözték és száját rongyokkal tömtek be, hogy ne tudjon segítségért kiabálni. A szerencsétlen asszony, mivel nem tudott levegőhöz jutni, pár perc múlva megfulladt. A rablógyilkosok ekkor teljesen zavartalanul folytatták munkájukat egészen addig, amíg Mendel magához nem tért és segítségért kiabált. A rablók addigra a lakást teljesen kifosztották és a kereskedőnek 60 ezer lej kitévő megtakarított pénzét szintén magukkal vitték.

A rendőrség a helyszíni szemle megtartása után az egész város területén, de különösen a periferiákon széleskörű razziaát tartott, amely váratlan eredménnyel végződött. Sikerült ugyanis többek között előállítani két régen körözött gonosztevőt: Garneata volt korcsmáros és Bociu ismert banditát, aki csak néhány héttel ezelőtt szabadult ki a doftanai börtönből, kitet a rablógyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. A késő esti órákban érkezett jelentések szerint a rendőrségnek sikerült elfogni a harmadik rablógyilkost is, aki egyébként az egész rablógyilkosságnak az értelmi szerzője volt. Hagiu Illésnek hívják, régi bűnöző, akit a hatóságok már szintén huzamosabb ideje köröztek. Az eset Jasiban nagy izgalmat keltett. A szigorú nyomozás megindult.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

„Fizessék a malmok a kenyérbélyeget!”

— követelték a pékiparosok a kolozsvári kongresszuson. — Letartóztatták egy ál-házikenyeret árusító péket

Kolozsvárról jelentik: Országszerte zajlanak a felzudulások és a péksztráikok a kenyérbélyeg ellen és számos város kenyérellátásában súlyos zavarok állottak be.

Az ugynevezett „házikenyer” után, amely bélyegmentes volt, nagy kereslet mutatkozott és ezt uzsoraáron hozták egyes élelmes „feke-tekenyer” sütők forgalomba. Egy Pavlovics nevű péket, aki ál-házikenyeret árusított, a sztráikoló pékek tettenérték és feljelentésükre letartóztatták.

A pékek különben szerdán délelőtt Kolozs-

váron országos kongresszust tartottak, amely a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségeiben zajlott le. Ezen a gyűlésen állást foglaltak a kenyérbélyeg ellen és követelték, hogy a kormány hárítsa át ezt a terhet a malmosokra, a melyek, szerintük indokolatlanul magas haszonnal dolgoznak. Ugyanis a malmosok most, amidőn a buza ára 230—235 lej, a pékeknek a lisztet mégis 4.50—5.30 lejes áron szolgáltatják ki — mondották az indokolásban. — Ha a malmokat a kormány megrendszabályozza, a kenyér ára olcsóbbá válik,

Felfüggesztették újra a vidéki italmérési engedélyek hatósági árverezését

A miniszter legújabb rendelete megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra — Községi illetékek fizetésére kötelezik a vidéki italmérőket —

Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma rendelet érkezett a pénzügyminisztériumtól, amely arról intézkedik, hogy az összes vidéki italmérők engedélyeinek az árverését, a további intézkedésig fel kell függeszteni. Az Aradi Közlöny megírta, a pénzügyminisztérium egy előbbi rendeletben augusztus elsejéig meghosszabbította a községi korcsmák engedélyének árverését. Közben a Vendégiparosok Szövetsége táviratot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben kéri az árverések elhalasztását. A miniszter ugyancsak táviratilag utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az árveréseket szüntessék be. A rendelet 236.368—VIII. 1—1931. szám alatt kelt és a pénzügyigazgatóság az illetékes hatóságokhoz továbbította.

A kormány, mint már megírtuk, revízió alá akarja venni a törvénynek az árlejtésekre vonatkozó szakaszát és ahelyett, hogy árlejtést tűzne ki a régi italmérési engedélyekre, községi illetékek megfizetésére kötelezi a vidéki vendéglősöket. Habár ez az illeték erősen sújtja a vendéglősöket, a Vendéglősök Szövet-

Folytatják a román — magyar kereskedelmi tárgyalásokat

A magyar delegáció vezetője Sinaia-ba érkezett.

Bucurestiből jelentik: Sinaia-ban ma új-ból megkezdtek a rövid időre félbeszakított magyar-román kereskedelmi tárgyalások folytatását. Mint ismeretes, a tárgyalásokat azért kellett félbeszakítani, mert a magyar delegáció vezetője Budapestre utazott, hogy a kormánytól újabb utasításokat kérjen.

— Racionalizáló bizottságot küldenek a Zsilvölgyébe. Déváról jelentik: Értésülésünk szerint, a zsilvölgyi bányákat a közeljövőben bizottság látogatja meg, mely a következő tagokból áll: Joanitiu mérnök az iparügyi, Popeia felügyelő a munkaügyi minisztérium képviselőjében és Schiller mérnök, mint a bányatársulatok kiküldöttje. A látogatás célja a bányák helyzetének tanulmányozása, a bányák teljesítőképességének fokozása szempontjából. Tanulmány tárgyává teszik, hogy melyek volnának azok a technikai eszközök, melyeknek igénybevételével a többtermelést elérhetik, továbbá kiválasztanak a megfelelő munkásokat, akiket köteleznének az eddiginél nagyobb szénmennyiség kitermelésére. — Itt írjuk meg, hogy dr. Bratu Demeter, Hunyadvármegye új prefektusa, a napokban megkezdte körútját a vármegyében, hogy személyes tapasztalatok alapján ismerje meg az orvoslásra váró bajokat. Első állomása a Zsilvölgye volt, ahová elkísérte Nestor főügyész és Bradean rendőrkezes. A prefektus kíséretével végigjárta a Zsilvölgye munkástelepeit és személyesen érintkezett a munkássággal.

Vigasztalan a nemzetközi borpiac helyzete

Az egész világon ezzel szemben pompások a terméskilátások.

A magyar borpiac változatlanul-üzletellen. A termelők a stagnáció hatása alatt némi tartózkodást mutatnak ugyan, a kínálat azonban még mindig elég erős. Ezzel szemben az export-üzlet teljesen szünetel és a belföldi fogyasztás is csökkenő irányzatot mutat. Homoki borokért gyenge kereslet mellett 1.25—1.40 pengőt fizetnek hl.-fokként, hegyi borokban pedig semmi kereslet nincs. Ausztriában a kamatlábemelést folytán teljesen megbénult a borpiac, a termés kitünően mutatkozik. A prima borok készlete megcsappant. Jugoszláviában szintén stagnál az üzlet, export nincs, a fogyasztás gyenge, a terméskilátások kitünően, Olaszországban az export-üzlet megélénkült, a belföldi forgalom azonban gyenge. Több helyen jégkarak mutatkoznak. Franciaországban a forgalom a napl szűkségletre szorítkozik. A terméskilátások kitünően, a készletek prima borokban megcsappantak, az árak 18—20 frank között szilárdak.

— Nem lesz illetéklerovás az olajmagvaknál. A vámhivatalokhoz ma rendelet érkezett, amely szerint az olajmagvak és a termények exportjánál illetékeket nem kell leróni.

— Árlejtés 6000 talpára. Nagybányáról jelentik: A nagybányai bányagazgatóság augusztus 31. napjára árlejtést hirdet a veresvizi bányánál szükséges 6000 darab talpa szállítására. A szállítási feltételek a bányagazgatóság irodájában megtekinthetők a hivatalos órák alatt. Ugyancsak a bányagazgatóságnál különböző faanyag szállításra van árlejtés hirdetve.

sege ezt mégis jobbnak találja, mert árlejtés esetén több korcsmáros eszne jogától.

Valószínű, hogy ezzel a rendelettel a korcsmajogok rendezése is végleges elintézészt nyert, mert a szesz törvényt az őszi ülés szak első parlamenti napján fogják tárgyalni.

Fellendült az olaszországi szárnyas-exportunk

Élénk aprómarha-kereslet érezhető az Arad-bánati piacokon — Szatmárról nyolc vagon aprómarha ment Olaszországba

— Szatmárról nyolc vagon aprómarha ment Olaszországba — Egy kiló tyukhus: 40 lej, — Olaszországban

Szatmárról jelentik: Az utolsó hetekben a szatmári piacokon egyre sűrűbben jelennek meg kereskedők és összevásárolják a baromfit. Ezek a kereskedők különösen a hizott tyukok iránt mutatnak érdeklődést. Hivatalos adatok alapján a gazdasági kamara megállapította, hogy az utolsó hónapban nyolc vagon baromfi ment ki Szatmármegyéből. Ezt a baromfimenyiséget Olaszországba szállították, mert az olasz piacok árai mellett az exportőr a kiszállított baromfin nagyon szépen keres. Olaszországban ugyanis a tyuk élősúly kilójáért negyven lejt fizetnek.

A keresletnek megfelelően emelkedtek a baromfi árak. Ennek a rohamos áremelkedésnek természetesen a fogyasztóközönség nem igen örül, mert ma minden megtakarított bani számít és minden többletkiadás érzékenyen fáj, de bele tudnánk törődni ebbe az áremelkedésbe, ha legalább ez az áremelkedés azt hozná magával, hogy általa a falusi termelő vásárlóképesebb lesz. Ha a baromfiért jelentékenyen magasabb árat kapna a piac, a falusi gazda is tudna vásárolni és e vásárlásainak összege jótékonyan hatna arra a városi kereskedelemre és iparra, amely ma a falutól pénzt szinte sohasem lát.

Sajnos, azonban nem ez a helyzet. Az olaszországi export céljaira összeszedett baromfiért a kereskedők nem fizetnek annyit, mint amennyit fizethetnének. Olaszországig a kiexportált állatnak sok költsége van ugyan, de nincs annyi fuvar- és vámköltsége, mint amennyivel olcsóbban itt ugyanazt a baromfit megvásárolják és amilyen árat, élősúlykilónként 40 lejt Olaszországban a kereskedő a baromfiért kap. A vállalkozó és rizikáló kereskedőnek legyen meg a maga haszna, mert ha azzal a kereskedő nincs megelégedve, ha számítását nem találja meg, nem fog exportálni, de jusson abból megfelelő rész a termelőnek is, aki dolgozik érte.

A falu csak úgy védekezhethet ezek ellen az olcsó árak ellen, ha éppen úgy kilóra árusítaná a baromfit, mint ahogyan az eladás is kilóra történik, mert így kalkulálni és összehasonlítani tudna, meg tudná állapítani, hogy mit kap ő ugyanakkor egy kiló tyukért, amikor ugyanazért az exportáló kereskedő, igaz, hogy Olaszországban, negyven lejt vesz fel.

Az arad-bánati piacokon ugyancsak érezhető az aprómarha-kereslet. Ennek a ténynek tulajdonítható, hogy számos gazda fokozottabb baromfitenyésztésre rendezkedik be nagy költséggel, — pedig nem lehet tudni, hogy egy év múlva is megtartjuk-e új olasz piacainkat...?

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Mielőtt nyaralni megy,

vágja ki ezt az űrlapot és azt kitöltve, levelezőlapra felragasztva, küldje be a kiadóhivatalnak.

Kérem az

ARADI KÖZLÖNY-t,

mely eddig

(Név, udros, ucca)

cimre járt, folyó hó _____-től _____-ig

a következő cimre küldeni:

A magyar óceánrepülők ellen támad a Cuvantul

„Nem jöhetnek a repülés világhírű hősei Romániába,“ írja a bucuresti-i sajtó-organum — A reviziós propaganda és a Cuvantul — Muzeumba kerül a „Justice for Hungary“

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi *Gazeta de Vest* közlése nyomán a nagyváradi és erdélyi kisebbségi lapok is megírták azt a valószínűtlennek látszó hírt, hogy Endresz és Magyar, a „Justice for Hungary“ pilótái Bucures-tibe és az erdélyi városokba is el akarnak látogatni.

A bucuresti-i *Cuvantul* tegnapi számában támadást intéz az egész világ által ünnepeelt magyar pilóták ellen. Azt írja a bucuresti-i lap, hogy a *Román Aero Szövetségnek* a magyar pilóták még nem tettek jelentést arról, hogy Romániába akarnak repülni, de ha be is jelent-

nék ebbeli szándékukat, Románia akkor sem engedné meg, hogy a magyar repülők idejöjjenek, mert óceánrepülésük a magyar reviziós propaganda szolgálatában állott.

A Justice for Hungary a Pestről érkezett hírek szerint muzeumba kerül, mert a kényszerleszálláskor annyira megsérült, hogy hasznavehetetlenné vált. Endresz és Magyar tehát ha akarnának sem tudnának Erdélybe jönni és éppen ezért a Cuvantul támadása a bravuros teljesítményt végző hős magyar pilóták ellen nemcsak indokolatlan, de aktualitását veszített is volt.

Rádió műsor.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 6.

Bucuresti. 12.00. Gramofon. 18.00. Motzi-zenekar. 20.20. Gramofon. 21.00. Stefanovici tenorista dalestje. 21.20. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. — Budapest. 9.15. Hangverseny. 10.15. Emlékinnepele a helyőrségi Kapisztrán-templomból. 12.00. Déli harangszó. 12.05. A Mándis szalonzenekar hangversenye. 4.00. „A magyarok Ázsiában“. Halász Gyula előadása. 5.00. Magyar operatársulatok. 6.15. Novellák. 6.45. Hangverseny. 8.00. „Falusi est“. (Három egyfelvonásos.) Utána kb. 9.15. Csorba Gyula és cigányzenekara hangversenye. Majd gramofonhangverseny. — Bécs. 11.30. Cerdazenekar. 12.40. Déli zene. 13.35. Gramofon. 15.50. Egy-

kor megbukott operák részletei gramofonon. (Fiedeljo, Tannhäuser, Carmen.) 16.50. Gramofon. 21.15. A bécsi népdalegyesület népdalestje. 22.25. Wolfsthal-zenekar. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 12.45. Könyvű zene. 19.00. Jazz. 19.45. Orgonajáték gramofonon. 22.50. Szórakoztató zene. — Breslau. 20.00. A filharmónikusok szimfonikus hangversenye. — Berlin. 20.30. Millöcker: Az elátkozott kastély című operettje. 22.40—0.30-ig Táncczene. — Katowice. 17.10. Könyvű zene. 20.15. Hangverseny. 23.00. Könyvű- és tánczene. — Leipzig. 20.00. Adam: „Kisérlet a malomban“. Egyfelvonásos opera. — Milánó. 19.15. Vegyes zene. 19.40. Gramofon. 20.45. Kamarazene. 22.00. Táncczene. — Prága. 17.00. Gramofon. 20.10. Szimfonikus hangverseny Karlsbadból. — Róma. 17.30—18.15. Ének- és zenekari verseny. 20.10. Gramofon. 21.00. Hangverseny.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

ÖZV. APPONYI KÁROLYNE szül. EICH BORISKA, ugy a maga, valamint az egész rokonság nevében mélyeséges bánattal jelenti, hogy a hön szeretett férj, testvér és rokon

Apponyi Károly

kereskedő,

f. évi augusztus hó 4-én, d. u. 5 óraker életének 42-ik és boldog házasságának 13-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt.

A megboldogult földi maradványait e hó 6-án, d. u. 5 óraker fogjuk a Bul. Carol I. (Erzsébet-körut) 49. számú gyász-házból a felső temetőbe örök pihenőre kikisérni.

Emléke örökké áldott legyen!

Az elhunyt lelki üdvéért f. hó 7-én reggel 9 óraker fogjuk az engesztelő gyászmisét a Minoriták templomában bemutatni.

Arad, 1931. augusztus 5.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DLIAT SZAVAK SZERINT SZÁMITIUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Let. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Let. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Let. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbításra megfelelő postabélyeg csatolását kérik. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DELUTANS ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

MINDENESNEK ajánkozik. Str. Sava Raicu No. 150. 2577

LAKÁS.

KIADÓ: NEGY SZOBA, előszoba, fürdőszobás, parkettás, erkélyes lakás mellék-helyiségekkel azonnalra. Bulev. Carol I. No. 42., I. em. 2383

KIADÓ kétszobás, konyhas uccai lakás, mellék-helyiségekkel, volt Botond u. 5. szám. 2583

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrássy-tér 19., a ház-mes ernél. 200

KÉTSZOBA, konyhas I-ső emeleti lakás, a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBAS, konyhas lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NATIONAL CASSARA vevők vagyunk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, 208

HIZENKÉT drbból álló csontszinű tele háló 15.000 lej, bécsi rövid keresztu-ros zongora 18.000 lej, antik keleti ebéd-lő perzsaszőnyeg 7000 lej, vaságyak, összecusukható vaságy, kis toaletti asztalok, antik intarziás szekrény, antik ágyak, antik órák, Biedermeier szalon, ékszerek, ezüsttárgyak, faragott fotel-rámák, zongorák, hegedűk, yitrinek, ebédök, szarkok, bőrfotelok, festmények, dísztárgyak, stb. stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ALIG HASZNALT szép magas cserép-kályha eladó, v. Petőfi-u. 6. 2573

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

VILÁGOS hálószoba olcsón eladó, volt Tabajdi K-ucca 4. 2575

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vashordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KERÉSEK leányszobát, perzsa-bundákat, perzsa és gyári, ebédlő és futószőnyeget, szalonokat, szelenterítőket, antik kommodokat és szekretereket, márkás porcelánokat, antik poharakat, ezüsttárgyakat stb. SALGONE bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

ÜZLETEK.

SZÁZEZER lej kölcsönt keresek elsőhe-lyi bekebelezésre belvárosi házamra. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2578

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-ter sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

RAKTÁRHELYISÉG a belvárosban, két-emeletes cementpadozattal, lifttel bére-adó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 208

ÜZLETHELYISÉG belvárosban a főutv-nalon, kitünő helyen, esetleg berende-zéssel kiadó. Cim az Aradi Közlöny ki- adóhivatalában. 208

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A menyházai nyaralók

és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a KAUFMANN-vendéglőt. Kitünő házikoszt.

Külföldi vállalkozásba kezdő,

kellő garanciával, teljes hozzáértéssel rendelkező szolid fiatalember, 18—20 éves komoly társnőt keres, ki fenti vállalko-zásában segitené. Leveleket „Tyukfarm“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivata-lába kérek. 2576

Kiadó

Ujaradon, közvetlen a hid mellett egy modern uccai lakás, 4 szoba, előszoba, fürdőszoba vízvezetékekkel. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1674

Izr. Leányinternátus

felvesz benulakó urileányokat. Jó ellátás, correpetálás és olcsó díjak. Prospek-tust készséggel küld: STEINER, interna-tul p. fete evrel Arad, Str. Popa I. Russu 3

Ingyenes baromfi-tenyésztési tanfolyam!

Elméleti és gyakorlati szakoktatás. Jelentkezés és beiratkozás Str. Sava Raicu (György-ucca) 78. 2545

Az apróhirdetés értéke

mindig attól függ, hogy eljut-e azokba a körökbe, amelyeknek a figyelmét felakarjuk hívni arra, hogy eladó holmink van, vagy hogy vásárolni akarunk, továbbá, hogy állást akarunk vállalni, vagy alkalmazottat keresünk.

Ideális apróhirdetési újság az „ARADI KÖZLÖNY“

mert olvasótáborában ott van minden vállalat, bank, kereskedő, iparos, tisztviselő, orvos, ügyvéd, mérnök, építész, tanár, tanító, vállalkozó, vasutas, posta-s, gyáros és munkás, gazda, háziasszony, szóval mindenki, aki számba jöhet, hogy olvassa az apróhirdetést.

Az esetek ezrei évek óta igazolják, hogy az Aradi Közlöny apróhirdetése révén az emberek jól eladták házukat, felküket, butorikat stb., mert az Aradi Közlöny apróhirdetése a vevők nagy sorát mozgatta meg. Hirdessen az Aradi Közlönyben, az eredmény gyors és biztos.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: 1. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Külön étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!